

Archeologienota Wielsbeke Splenterbeekstraat

Verslag van Resultaten

Bert ACKE, Maarten BRACKE en Kris VAN QUAETHEM

15-12-2017

Titel: Archeologienota Wielsbeke Splenterbeekstraat

Erkend archeoloog: Maarten Bracke, OE/ERK/Archeoloog/2015/00036

Auteurs: Bert Acke, Maarten Bracke en Kris Van Quaethem

Projectcode bureauonderzoek: 2017K373

Intern projectnummer: 2017.246

Locatiegegevens: West-Vlaanderen, Wielsbeke, Splenterbeekstraat en Vaartstraat

Oppervlakte plangebied: 8500m²

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 77955 en Y: 177128; X: 77839 en Y: 177158

Kadastergegevens: Wielsbeke, afdeling 1, sectie B, percelen 297R (deel), 297P, 301R, 298E en 298D (zie figuur 8)

Topografische kaart: zie figuur 6 en 7

Betrokken actoren: Bert Acke (assistent-archeoloog), Maarten Bracke (erkend archeoloog), Kris Van Quaethem (assistent-archeoloog), Piet Sileghem en Stefaan Schoonheere (contactpersoon initiatiefnemer)

Wetenschappelijke advisering: /

Plaats en datum: Zelzate, 15/12/2017

© Acke & Bracke BVBA, p/a Leegstraat 170, 9060 Zelzate. De auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

1.	INLEIDING	4
1.1.	WETTELIJK KADER	4
1.2.	ONDERZOEKSOPDRACHT	4
1.2.1.	VRAAGSTELLING	4
1.2.2.	RANDVOORWAARDEN	4
1.3.	WERKWIJZE EN STRATEGIE	5
1.3.1.	MOTIVERING ONDERZOEKSSTRATEGIE	5
1.3.2.	ORGANISATIE VAN HET VOORONDERZOEK	6
1.3.3.	ADVIES SPECIALISTEN	6
1.3.4.	WETENSCHAPPELIJKE ADVISERING	6
1.3.5.	SELECTIE BRONNEN	6
2.	BUREAUONDERZOEK	7
2.1.	HUIDIGE TOESTAND	7
2.2.	GEPLANEDE WERKEN	9
2.3.	LANDSCHAPPELIJKE LIGGING	11
2.3.1.	TOPOGRAFISCHE SITUERING	11
2.3.2.	LANDSCHAPPELIJKE SITUERING	14
2.3.3.	BODEMKUNDIGE SITUERING	16
2.3.4.	GEOLOGISCHE SITUERING	17
2.4.	HISTORISCHE SITUERING	20
2.5.	ARCHEOLOGISCHE SITUERING	27
3.	SYNTHESE	32
3.1.	ARCHEOLOGISCH VERWACHTINGSPATROON	32
3.2.	AFWEGING VERDER VOORONDERZOEK	32
3.3.	VERDER VOORONDERZOEK ZONDER INGREEP IN DE BODEM	33
3.4.	VERDER VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM	35
3.5.	BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	36
4.	SAMENVATTING	38
5.	BIBLIOGRAFIE	39
6.	BIJLAGES	40

1. Inleiding

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag te Wielsbeke Splenterbeekstraat, gelegen buiten woon- of recreatiegebied waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 5000m² of meer beslaat en de aanvrager een natuurlijke persoon of privaatrechtelijke rechtspersoon is, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

1.2. Onderzoeksoopdracht

1.2.1. Vraagstelling

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?
- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?
- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

1.2.2. Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

1.3. Werkwijze en strategie

1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie

In het bureauonderzoek wordt een zo duidelijk mogelijk beeld gevormd van de huidige archeologische, historische en landschappelijke informatie van het projectgebied en diens omgeving. Deze gegevens worden vergeleken met de geplande werken en de hiermee gepaarde gaande verstoringen en vergravingen in de bodem. Het uiteindelijke doel is het bepalen of verder archeologisch onderzoek al dan niet aangewezen is.

Informatie over de afbakening van het plangebied en de geplande werkzaamheden werd aangeleverd via de initiatiefnemer door middel van ontwerpplannen en via mondelinge of schriftelijke communicatie. Om een zicht te krijgen op de huidige archeologische kennis van het plangebied, de directe omgeving en van de gemeente Wielsbeke in het algemeen werd de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) geraadpleegd.¹ Deze online databank is uitsluitend toegankelijk voor geregistreerde gebruikers, hoofdzakelijk archeologen. Aanvullend werden verschillende historische kaarten geraadpleegd via Geopunt², de centrale toegangspoort tot geografische overheidsinformatie, en via Cartesius³, een databank die kaarten bundelt van het Nationaal Geografisch Instituut (NGI), de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksarchief, lokale archieven en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. Aansluitend hierbij werden ook verschillende luchtfoto's bekeken die genomen zijn sinds de jaren '70 van vorige eeuw. Op het kaartmateriaal en de luchtfoto's werd het plangebied geprojecteerd, om zodoende een duidelijk beeld te krijgen van het landgebruik gedurende de laatste eeuwen. Geopunt leverde ook verschillende kaarten op die betrekking hebben tot de landschappelijke en bodemkundige ligging van het gebied. Een kadasterplan dat beschikbaar is via de GRB-kaart op Geopunt werd vergeleken met hetgene dat beschikbaar is via de CadGIS Viewer van de Federale Overheid.⁴ Een topografische kaart werd verkregen via het NGI.⁵

Op basis van dit onderzoek en het raadplegen van bovenvermelde bronnen kan een antwoord gegeven worden op de vooropgestelde onderzoeksvragen.

¹ <https://cai.onroenderfgoed.be/>

² <http://www.geopunt.be/kaart>

³ <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>

⁴ <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>

⁵ <http://www.ngi.be/topomapviewer/>

1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek

In eerste instantie wordt gestart met het bureauonderzoek waarbij de diverse beschikbare bronnen geraadpleegd worden. Daarnaast wordt in detail bekeken wat de huidige toestand is van het plangebied en worden de geplande werkzaamheden onder de loep genomen. Op basis van deze gegevens samen wordt afgetoetst of ten eerste verder vooronderzoek noodzakelijk is en ten tweede welke onderzoekstappen er eventueel genomen moeten worden.

1.3.3. Advies specialisten

Niet van toepassing.

1.3.4. Wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

1.3.5. Selectie bronnen

De gebruikte bronnen zijn beschreven onder 1.3.1. De bronnen daaronder vermeld waren afdoende om een gedegen advies te geven voor een verder archeologisch traject. Bijkomend archiefonderzoek werd, gezien de landelijke ligging van de site buiten de oorspronkelijke bewoningskern van Wielsbeke, niet opportuun geacht.

2. Bureauonderzoek

2.1. Huidige toestand

Het terrein, gelegen in Wielsbeke, bevindt zich ter hoogte van de Splenterbeekstraat in de provincie West-Vlaanderen. Het plangebied, met een oppervlakte van ca. 8500m², wordt ingesloten door de Splenterbeekstraat in het oosten en de Vaartstraat in het westen. In het noorden bevindt zich een fabrieksgebouw en in het zuiden een waterbufferbekken. Het plangebied zelf is in gebruik als landbouwgrond. De omgeving rondom werd de afgelopen decennia sterk ontwikkeld met diverse industriegebouwen gelegen langs het Kanaal Roeselare-Leie.

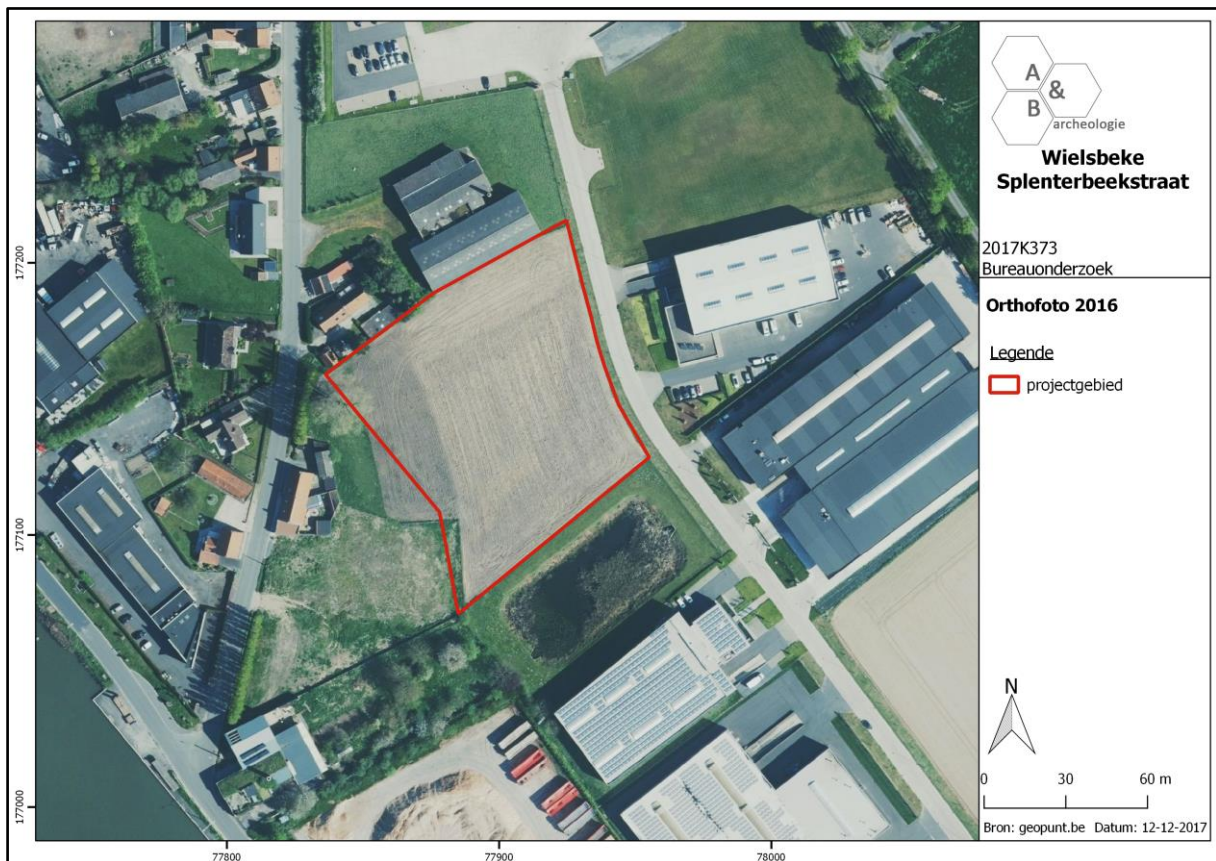
Kadastraal gezien kan het terrein teruggevonden worden op: Wielsbeke, afdeling 1, sectie B, percelen 297R (deel), 297P, 301R, 298E en 298D.

Figuur 1 Zicht op het terrein vanuit de Splenterbeekstraat richting het noordwesten (bron: google maps).

Figuur 2 Zicht op het terrein vanuit de Splenterbeekstraat richting het westen (bron: google maps).

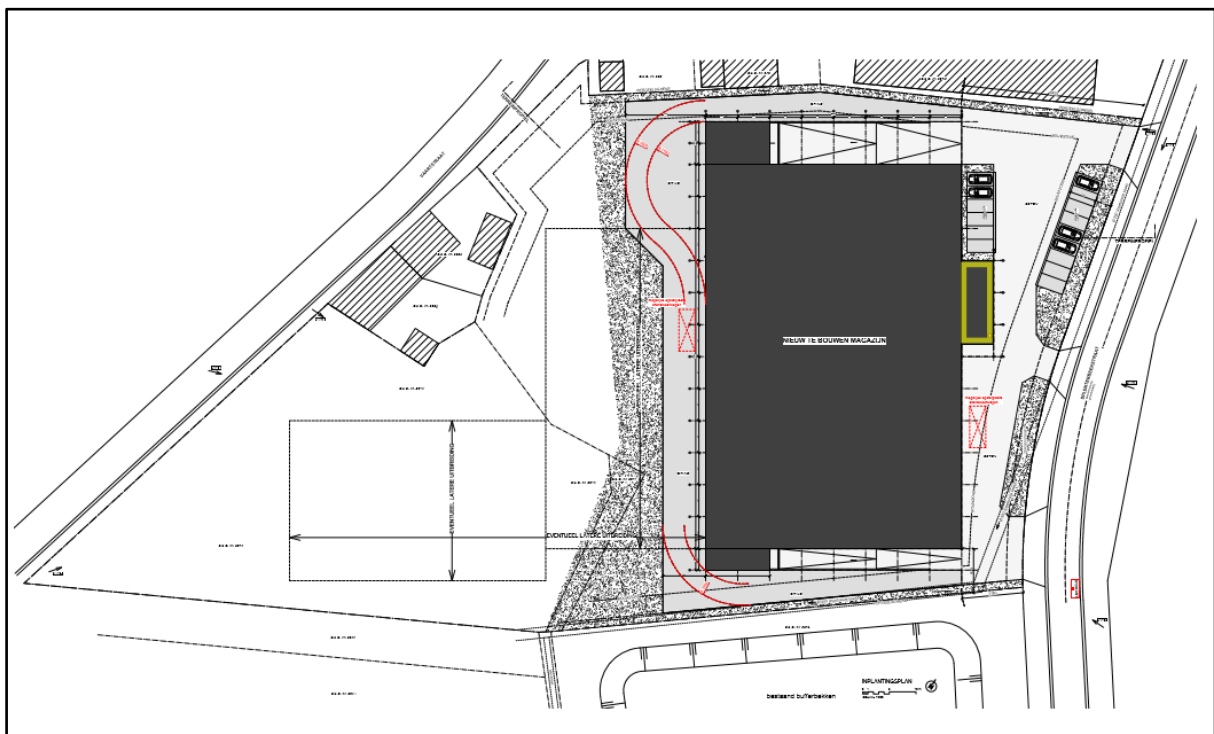

Figuur 3 Uitsnede uit de orthofoto van 2016 (bron: geopunt.be).

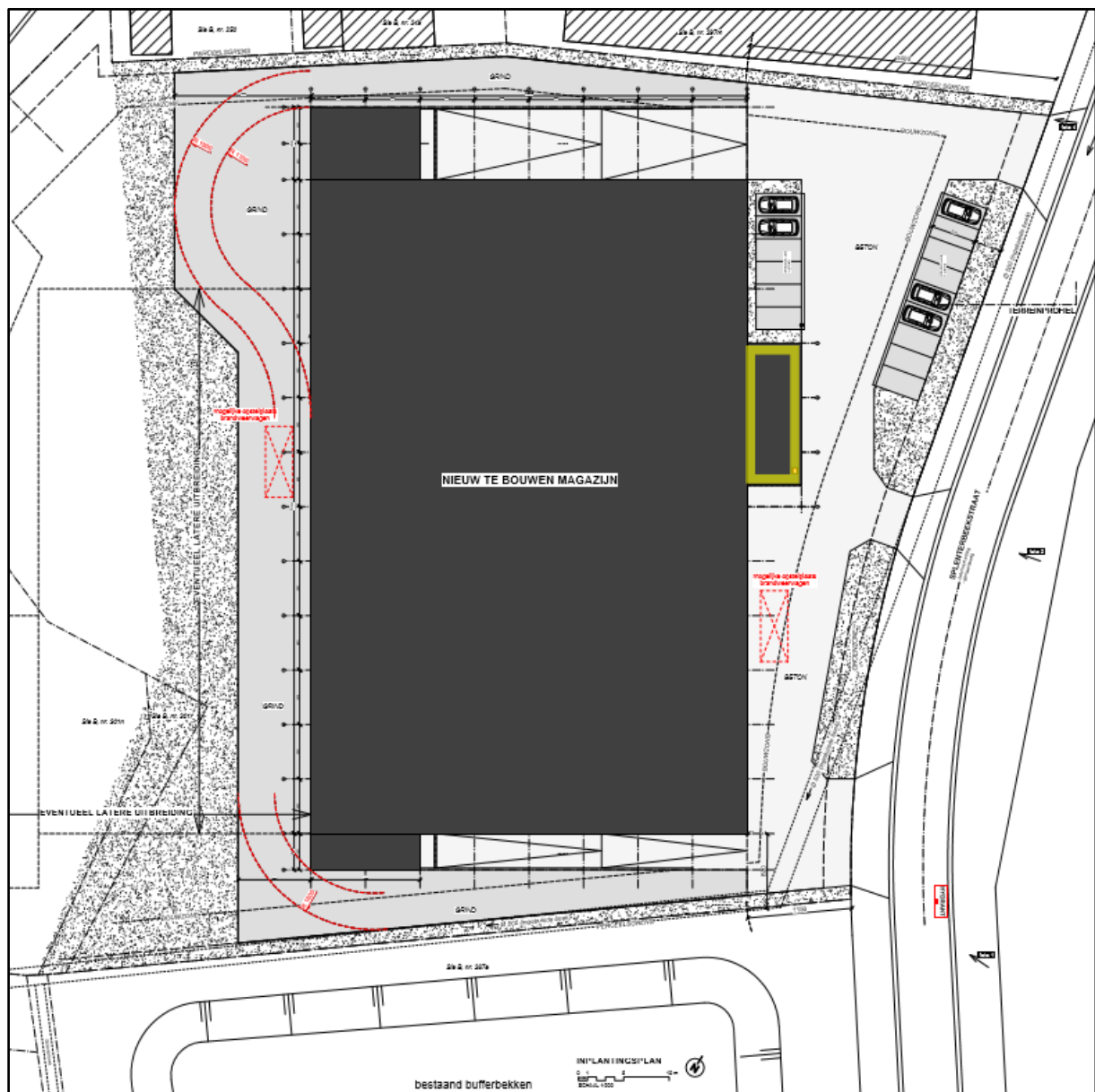
2.2. Geplande werken

De geplande werken omvatten de bouw van een magazijn omgeven door verhardingen en parkeerplaatsen langsheen de Splenterbeekstraat. Het magazijn zal een footprint van ca. 3500m² hebben, gefundeerd op palen en een betonplaat. De wijze waarop de verhardingen en grindlagen uitgevoerd zullen worden, zijn nog niet concreet maar zullen tot ca. 40cm diep in de bodem reiken. Wellicht wordt gebruik gemaakt van een funderingslaag waarop een betonplaat aangelegd wordt of waarbij gewerkt zal worden met waterdoorlaatbare elementen. De verhardingen, grind en parkeerplaatsen zullen over de rest van het terrein aangelegd worden.

De geplande werken zullen een nefaste impact hebben op het bodemarchief en bijgevolg op het mogelijke archeologische erfgoed over het volledige plangebied.

Figuur 4 Zicht op de geplande werken. Het gebied links wordt mogelijk in een later stadium doorgevoerd, maar is hier niet van toepassing (bron: initiatiefnemer).

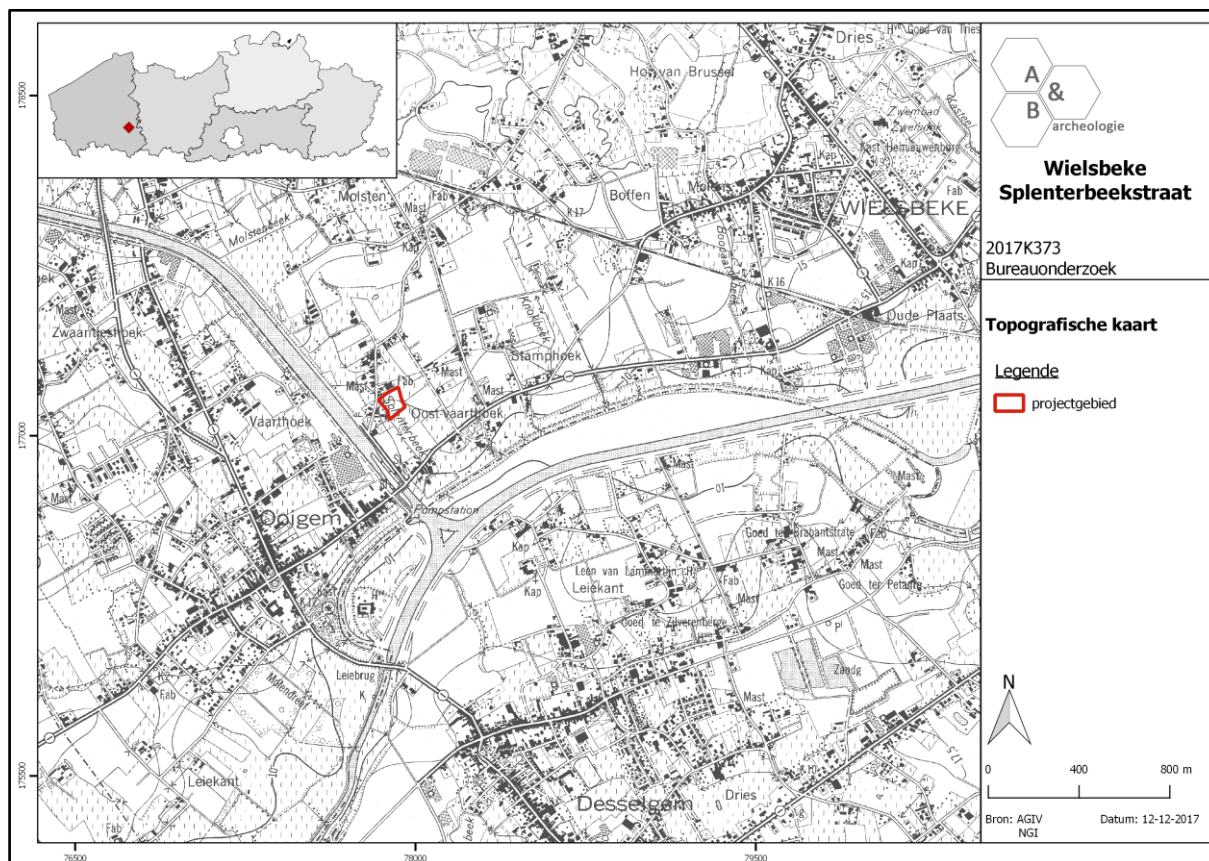
Figuur 5 Detailopname van de geplande werken met centraal het nieuwe magazijn omgeven door verhardingen, grind en parkeerplaatsen (bron: initiatiefnemer).

2.3. Landschappelijke ligging

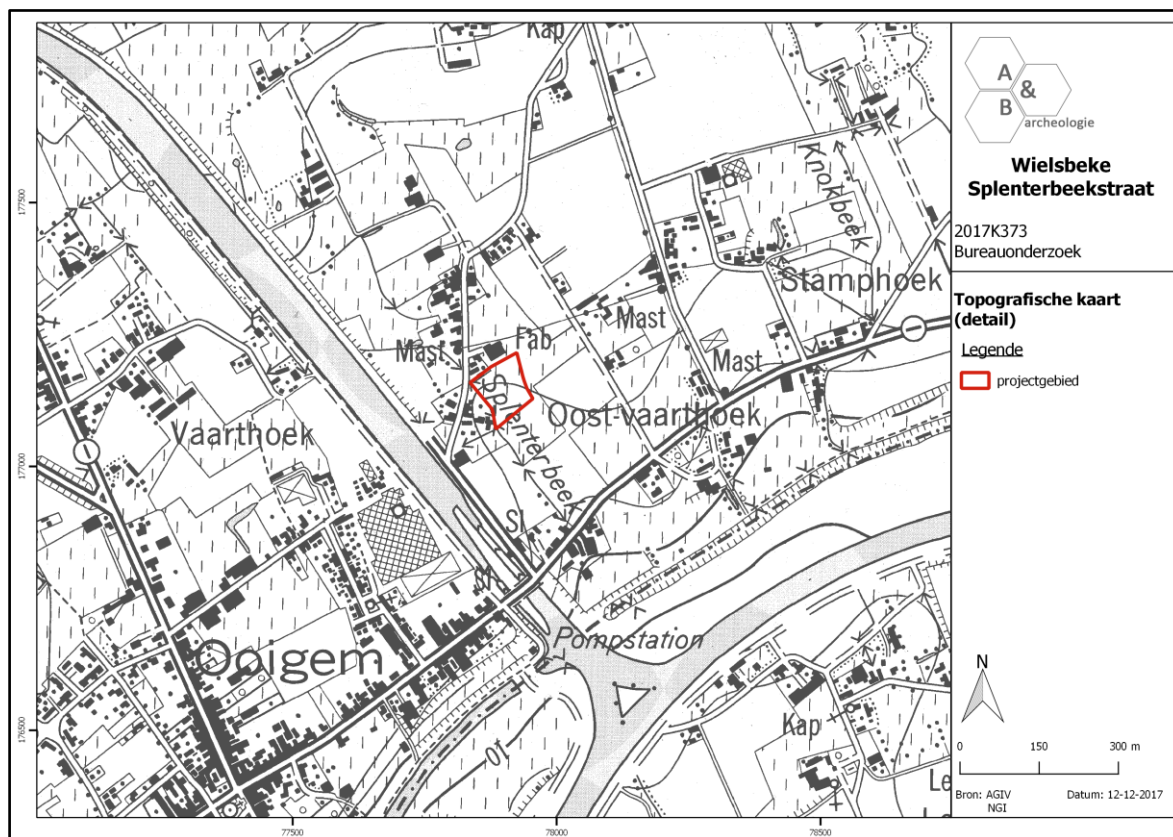
2.3.1. Topografische situering

Het projectgebied bevindt zich in Wielsbeke, gelegen in het zuidoosten van de provincie West-Vlaanderen. Wielsbeke bestaat naast uit centrum en de deelgemeente Ooigem en Sint-Baafs-Vijve. Wielsbeke grenst aan de gemeenten Dentergem, Oostrozebeke, Harelbeke, Waregem en Zulte.

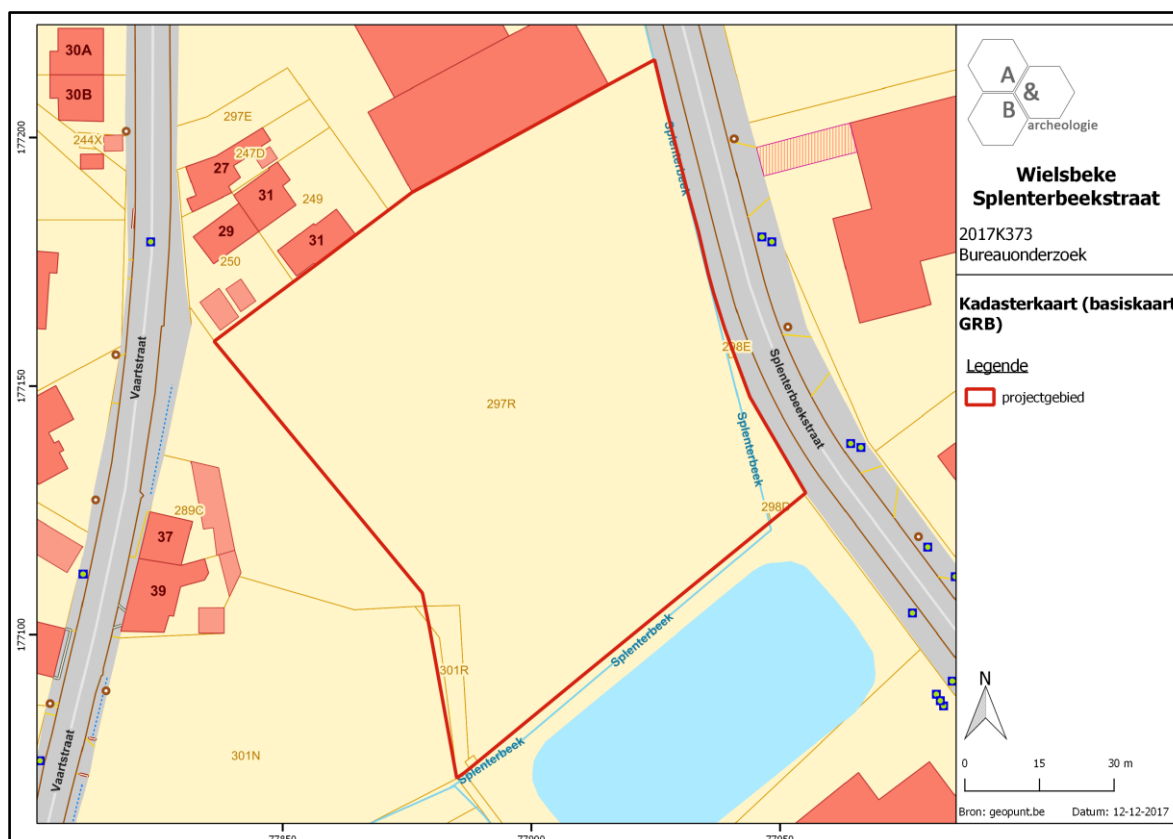
Het plangebied is gelegen tussen de Splenterbeekstraat en de Vaartstraat en bevindt zich in het zuidwestelijke deel van de gemeente Wielsbeke. Ten westen van het terrein stroomt het kanaal die Roeselare met de Leie verbindt. In het zuiden loopt een Oude Leiearm waarop de Splenterbeek toekomt. Deze laatste beek is ingebuisd ter hoogte van het plangebied vlak naast de Splenterbeekstraat en de zuidelijke rand van het terrein.

Figuur 6 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).

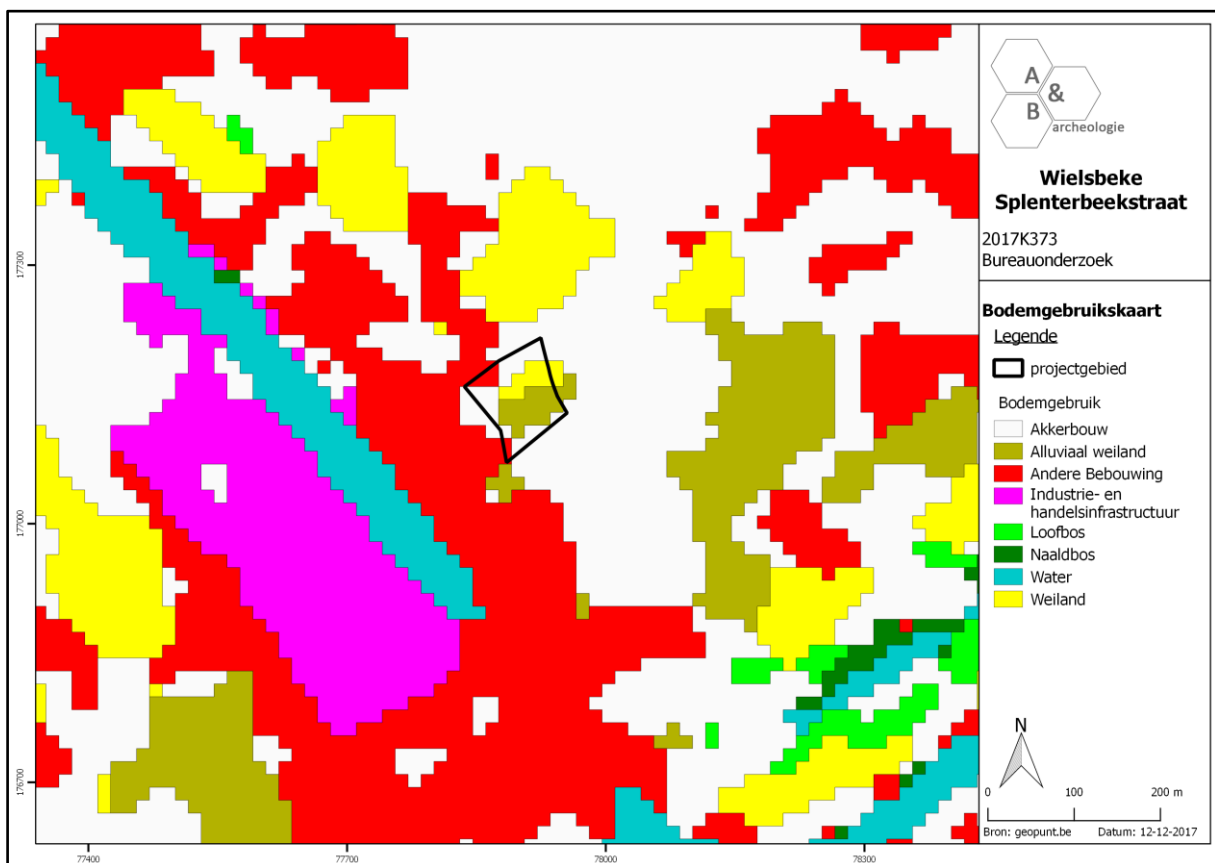

Figuur 7 Detailopname van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).

Figuur 8 Zicht op het kadasterplan met aanduiding van de perceelsnummers (bron: geopunt.be).

Op de bodemgebruiksk kaart van 2001 staat het gebied onderverdeeld in vier types. Het eerste type bevindt zich in het noordwestelijke en meest zuidelijke deel van het plangebied en wordt aangegeven door middel van de rode inkleuring en betreft 'Andere bebouwing'. Dit type geeft gebieden aan die voor het grootste deel worden bedekt door structuren zoals gebouwen, we gen en artificiële oppervlakten met groene delen en open bodem, tussen 30 en 80% is verhard. Het tweede type, in het noorden, westen en langsheen de zuidelijke rand, wordt aangegeven met een witte inkleuring en betekent 'Akkerbouw'. Een dergelijke type wordt als volgt omschreven: een bodem die gebruikt wordt in één of ander rotatiesysteem waarbij jaarlijks gewassen worden geoogst, inclusief braakland. De bodemgebruiksk kaart komt goed overeen met de bestaande toestand. Centraal in het plangebied wordt een gele inkleuring aangegeven. Hierbij is sprake van weilanden. Het zuidelijke deel is gifgroen ingekleurd. Hierbij wordt gesproken van alluviale weilanden, waarbij de bodem bedekt is met voornamelijk gras en die gelegen is in het overstromingsgebied van een rivier. In werkelijkheid is het terrein in gebruik als landbouwzone.

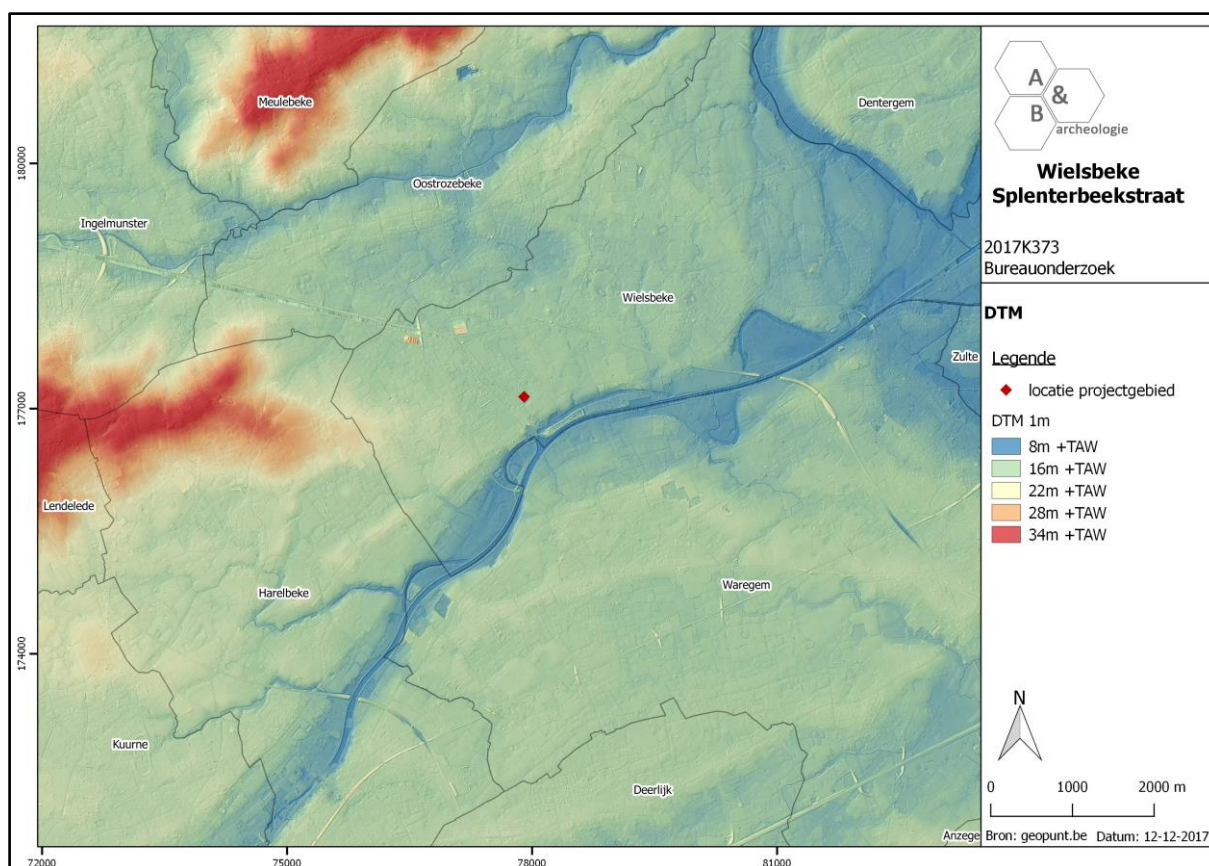
Figuur 9 Zicht op de bodemgebruiksk kaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

2.3.2. Landschappelijke situering

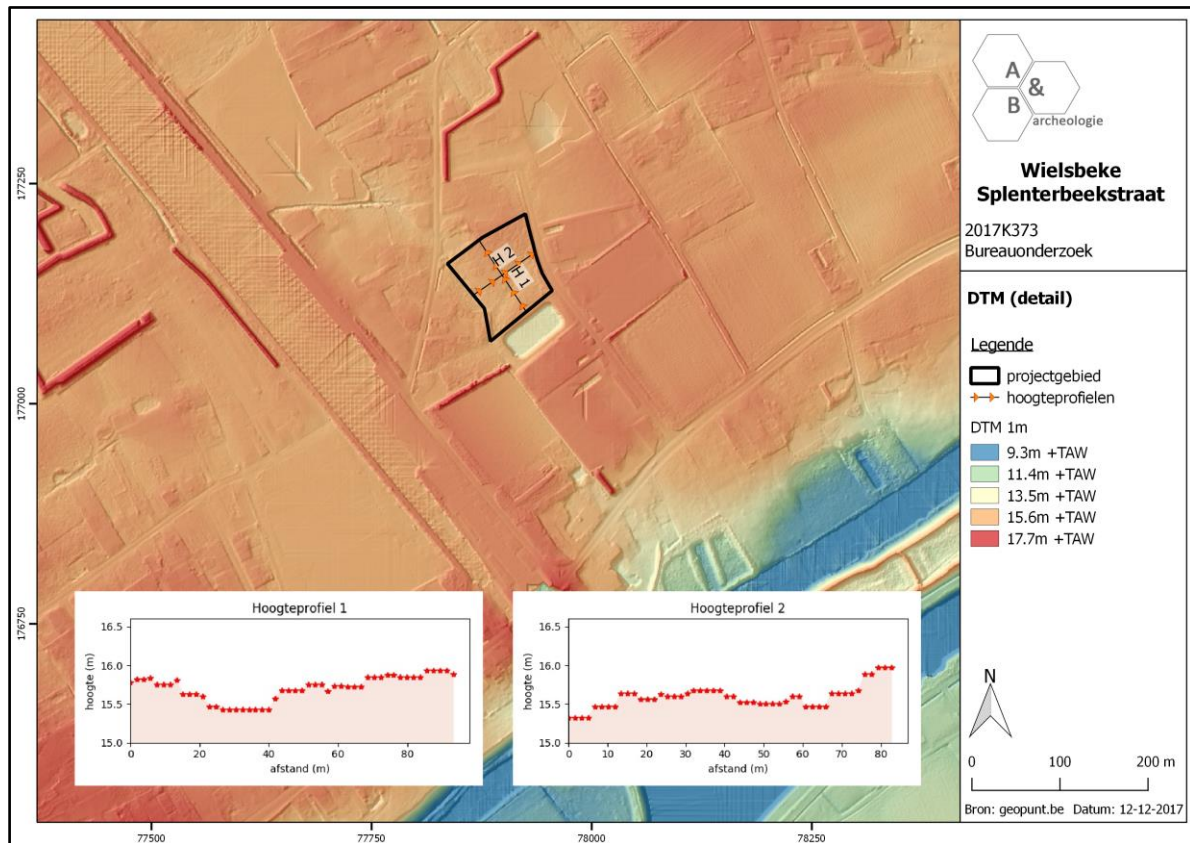
Wielsbeke behoort tot de zandleemstreek en bevindt zich in de alluviale vlakte van de Leievallei en op de uitlopers van heuvelruggen gelegen in Roeselare en Kortrijk.

Het plangebied situeert zich ten noorden van de Oude Leiearm op een gemiddelde hoogte van ca. +15,8m TAW. Er is een beperkt hoogteverschil tussen het noorden en zuiden. Het oostelijke deel ligt wel iets hoger dan het westen. Het laagste punt is hier te vinden op ca. +15,2m TAW. Algemeen kan wel gesteld worden dat er weinig tot geen niveauverschil is.

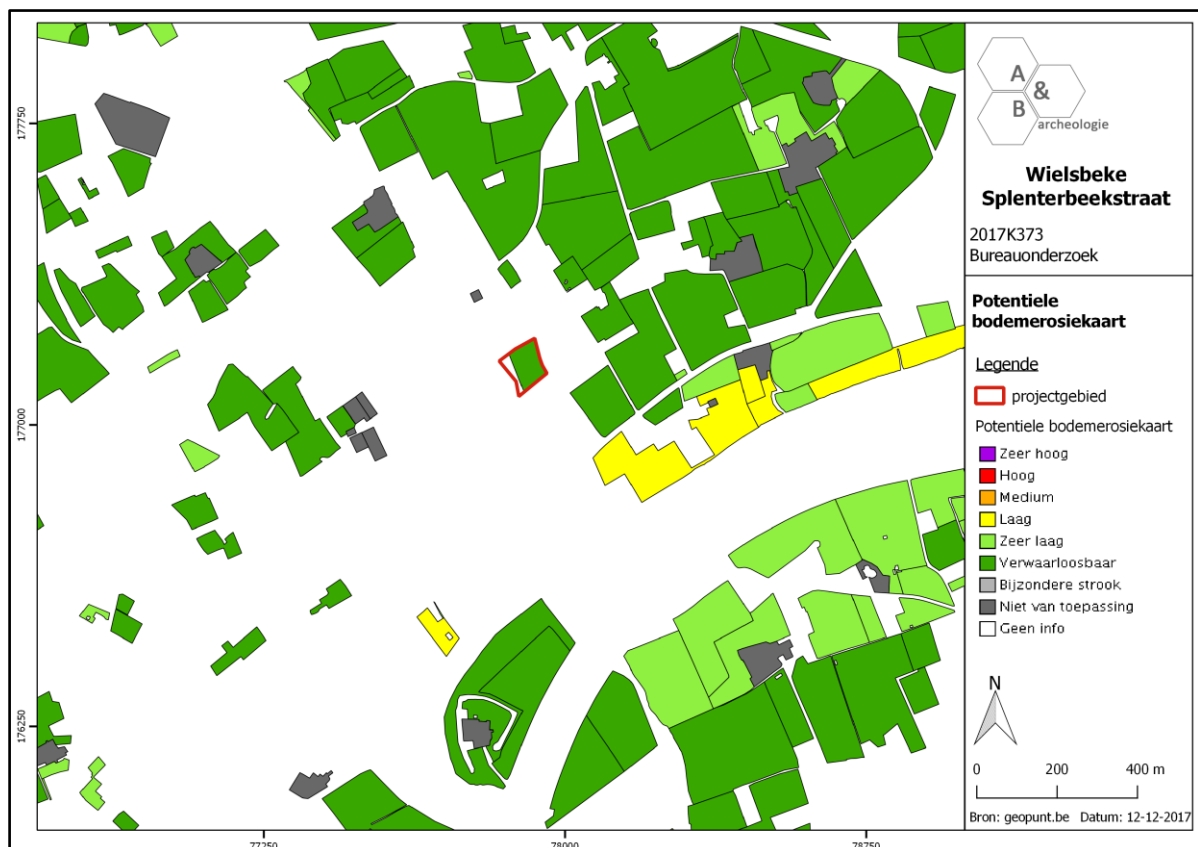
Op de potentiële bodemerosiekaart wordt het plangebied bijna volledig donkergroen ingekleurd. Deze inkleuring geeft een verwaarloosbare erosiegraad. Verder naar het zuiden worden percelen in geel aangegeven, vooral langs de oever van de Leie. Hier kan gesproken worden van een lage erosiegraad. De potentiële bodemerosiekaart baseert zich onder andere op de hellingsgraad van het terrein.

Figuur 10 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel met zicht op de heuvelrug en de noordelijke uitloper (bron: geopunt.be).

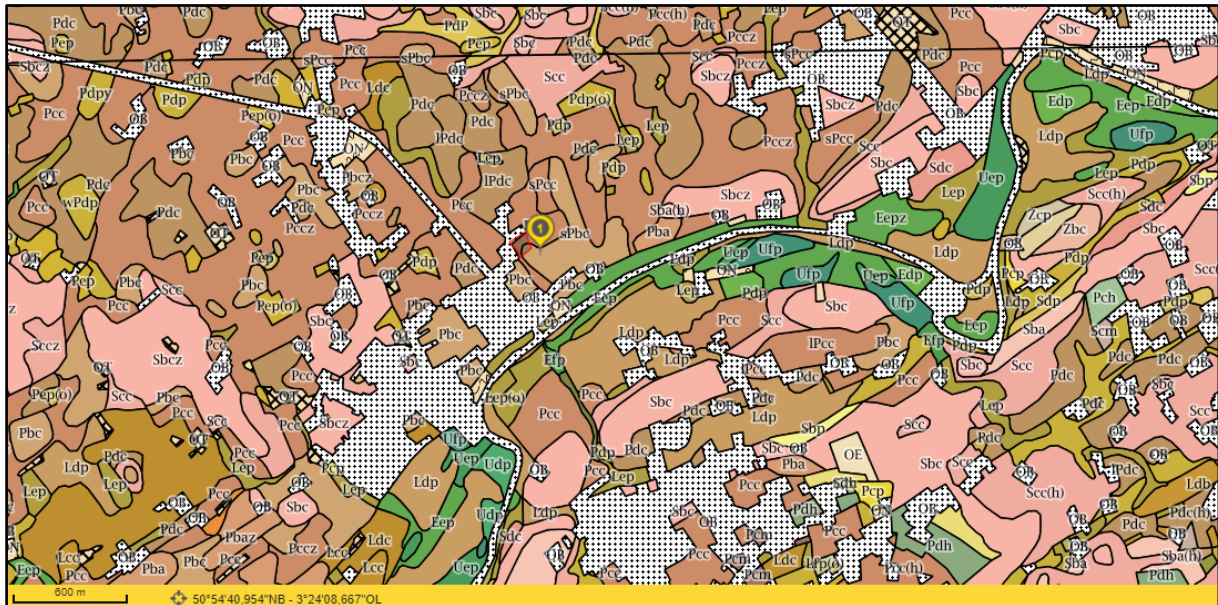

Figuur 11 Detailopname van het Digitaal Hoogtemodel met de twee hoogteprofielen (bron: AGIV).

Figuur 12 Zicht op de Potentiële bodemerosiekaart (bron: geopunt.be).

Figuur 13 Zicht op de bodemkaart (bron: DOV).

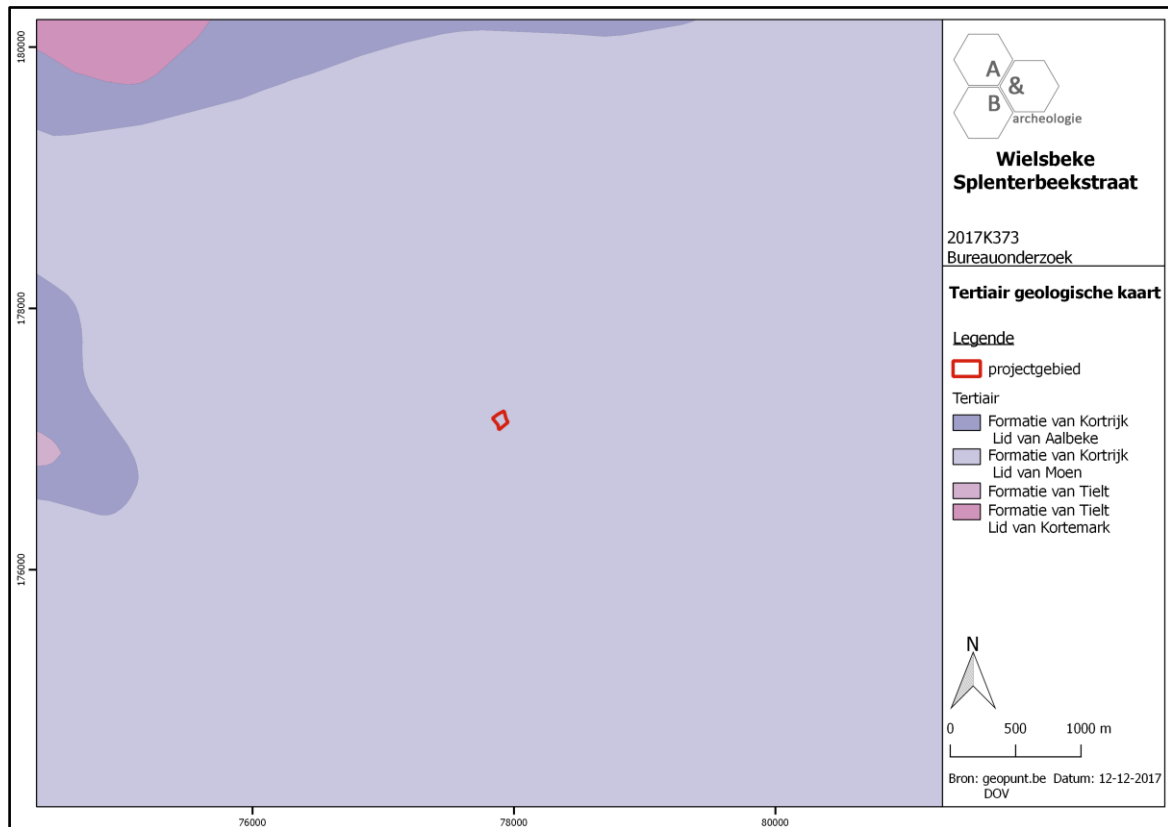
Figuur 14 Ruime uitsnede uit de bodemkaart met aanduiding van het plangebied cijfer 1 (bron: geopunt.be).

2.3.4. Geologische situering

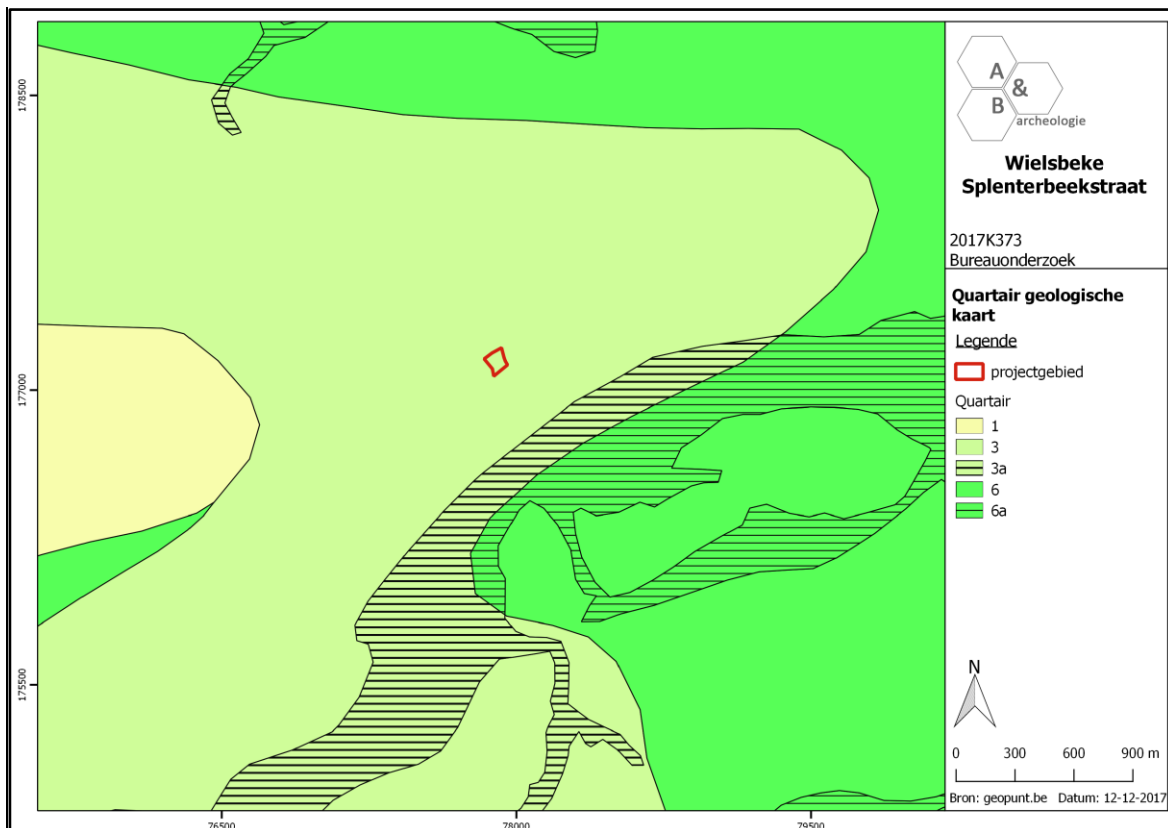
De Tertiaire opbouw ter hoogte van het plangebied bestaat uit de Formatie van Kortrijk meer bepaald het Lid van Moen. Deze eenheid kenmerkt zich met een grijze klei tot silt, overwegend kleihoudend en met voorkomen van kleilagen waarin *Nummulites planulatus* aanwezig zijn.

De Quartair geologische kaart geeft aan dat de ondergrond in het plangebied bestaat uit het type 3 omschreven als volgt: niet Holocene en/of Tardiglaciale afzettingen bovenop de Pleistocene sequentie. Het betreft eolische afzettingen van zand tot silt van het Weichseliaan (laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen (code **ELPw**), mogelijk kunnen ook hellingsafzettingen van het Quartair (**HQ**) aanwezig zijn. Onderin zijn fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan aanwezig (code **FLPw**).

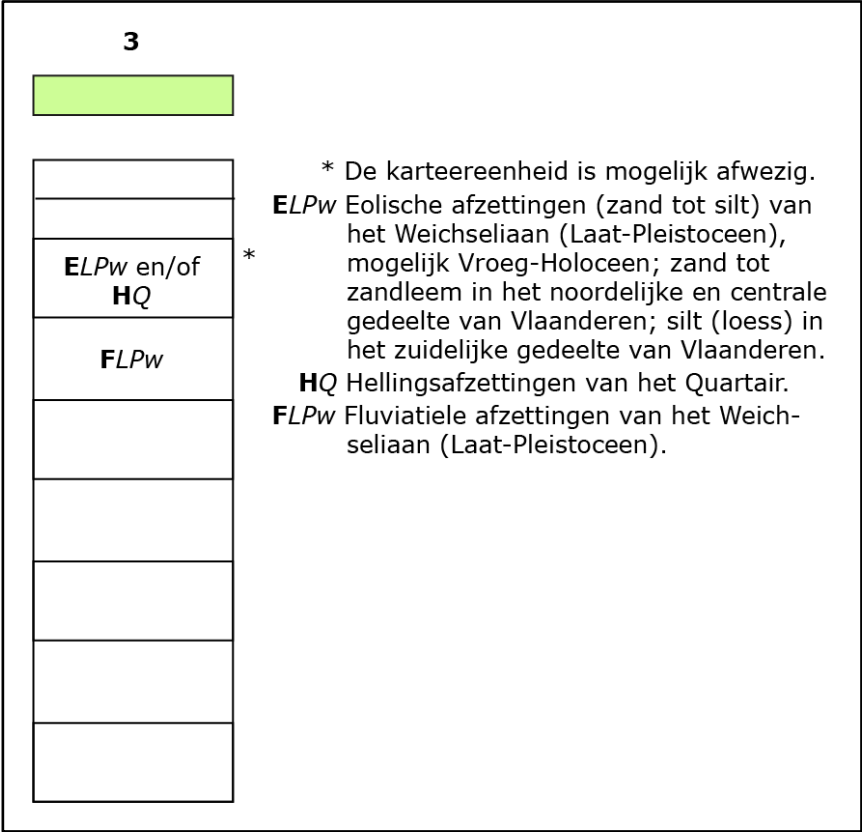
De geomorfologische kaart voor deze streek is niet voorhanden en kan dus niet worden afgebeeld.

Figuur 15 Uitsnede uit de Tertiair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).

Figuur 16 Uitsnede uit de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).

Figuur 17 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart - type 3 (bron: geopunt.be).

2.4. Historische situering⁶

Enkele archeologische vondsten op Wielsbeeks grondgebied wijzen op een bewoning die teruggaat tot de Steentijden. Bij rechtekken van de Leie in de jaren 1970 werd ter hoogte van de voormalige dorpskern een bijl van bruingrijze vuursteen uit de Late Steentijd opgegraven. Vermoedelijk namen Frankische inwijkelingen delen van het reeds in cultuur gebracht kouterland van hun voorgangers over, de droge gemakkelijk bewerkbare gronden aan de Leieoevers. Zo ontstonden los van elkaar staande landbouwgemeenschappen in de nabijheid van de Leie. Wellicht is ook de dorpsnaam van Frankische oorsprong. Lange tijd heeft men het voorvoegsel "wiel" verklaard in de betekenis van draaikolk of snel stromend water. Waarschijnlijker is het toponiem afkomstig van een persoonsnaam: "Wiel", "Wilo" of "Wille". Samen met het achtervoegsel wordt dit: "de beek van Wille".

De eerste vermelding van het toponiem "Wilesbecke" komt voor in 1075, wanneer Albertus de Wilesbecke wordt genoemd in een akte met betrekking tot de proosdij van Harelbeke. Een bron die de plaats Wielsbeke noemt is de Summa Statutorum uit 1092, waarin bisschop Radbodus II van Doornik-Noyon opdracht geeft om het klooster van de Sint-Maartensabdij van Doornik weer op te richten. De kanunniken van de O.-L.-Vrouwekerk van Doornik schonken de opbrengsten van de altaren van o.m. "Vilesbeca" (Wielsbeke) en "Vivia" (Sint-Baafs-Vijve). Het altaarrecht en patronaatschap was door ene Erpulfus afgestaan aan de bisschop van Doornik-Noyon, die het aan de Sint-Maartensabdij van Doornik heeft geschonken. In 1141 wordt reeds het bestaan van een villa (grote landbouwuitbating) vermeld. In 1170 wordt voor het eerst de huidige vorm "Wielsbeke" gebruikt. Op burgerlijk-bestuurlijk vlak behoorde Wielsbeke tot het graafschap Vlaanderen, kasselrij Kortrijk, roede van Tielt. Het grondgebied van de huidige deelgemeente was doorheen het ancien régime verdeeld in diverse heerlijkheden, o.m. Ayshove (met foncier in Wielsbeke), Ten Broucke, van Ingelmunster, van Bauwede, van Bosterhout, ter Triest, van Meynaertstichele, burggraafschap van Vijve, etc. Vanouds behoort de parochie Wielsbeke tot het bisdom Doornik, dekenij Kortrijk (tot 1559).

Volgens Sanderus' Flandria Illustrata wordt in 1352 in de woning van ridder Michiel van Lembeke een kapel ter ere van 11.000 Maagden gesticht. Sommige bronnen situeren deze figuur als bewoner van het kasteel van Wielsbeke, andere vermoeden dat de kapel zich op de oude hoevesite "Hof ter Lembeek" bevond. Het leen en goed "Ten Broucke" was een heerlijkheid met lage rechtspraak, onder bevoegdheid van het Kasteel van Kortrijk en het Leenhof van Tielt. Ze had recht op een baljuw, onderbaljuw, sergeant en zeven schepenen, i.g. enkel bevoegd voor lage rechtspraak. Er waren vier achterlenen. De oudst gekende leenhouder in 1359 is Wouter van Harelbeke, enkele jaren later (1366) is het bezit al overgegaan op Johanne van Harelbeke. Via huwelijk gaat de heerlijkheid begin 15de eeuw over op Tristam Uuten Zwane, heer van Wakken. In 1484 geeft Filips Uuten Zwane het leen ten Broucke in pand aan Joris van Crombrugghe. Laatstgenoemde koopt de heerlijkheid in 1485. De Gentse familie de Crombrugghe (ook de la Douvie genoemd) bouwt er vermoedelijk een zomerresidentie. De heerlijkheid werd in leen gehouden van het Kasteel van Kortrijk en het Leenhof van Tielt.

⁶ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017: *Wielsbeke In Inventaris Onroerend Erfgoed*. Opgehaald van <https://inventaris.onroerenderfgoed.be> op 11/12/2017 en <https://nl.wikipedia.org/wiki/Wielsbeke>

De oudste Wielsbeekse kerkgeschiedenis is quasi onbekend, vermoed wordt dat een eerste kerkje langs de Leie gebouwd werd ca. 1400. Voorheen lag de kerk mogelijk op een andere plaats, bv. op de "Kokeldries", de oudste wijk in Wielsbeke. Een telling van de kasselrij Kortrijk uit 1469 verklaart dat de parochie 34 haarden telt, ca. 160 inwoners. Bij kerkelijke hervormingen in 1559 worden de bisdommen gesplitst. Voortaan behoren o.m. de parochies Wielsbeke en Sint-Baafs-Vijve tot het bisdom Gent, onder dekenij Tielt. De twee zusterparochies hadden lange tijd slechts één pastoor.

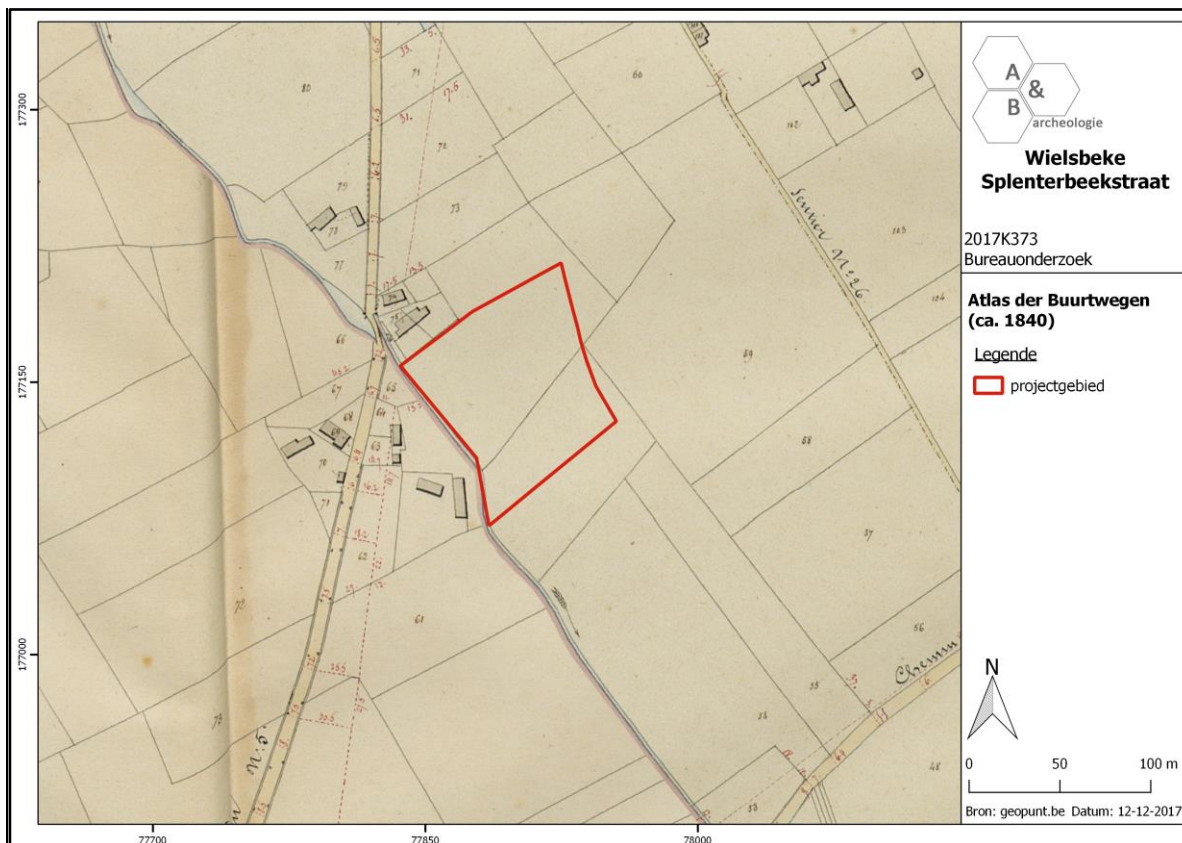
De oudste kaart die geraadpleegd kan worden betreft de Ferrariskaart uit de 18de eeuw. Op deze kaart bevindt het plangebied zich in een landelijk binnen gebied zonder bewoning. Bewoning komt eerder verspreid voor langsheen enkele wegen. De regio wordt vooral gekenmerkt door een vrij open landschap met akker- en weilanden. Her en der komen kleine bosjes met bewoning voor. Langs de westelijke grens stroomt een beekje doorheen het plangebied, wellicht betreft dit de Splenterbeek. Iets verder ten zuiden stroomt de Leie die afgezoomd wordt door alluviale weilanden. Naar het zuidoosten op bevindt zich de molen van Wielsbeke die ook zo benoemd wordt. Het gebied wordt aangegeven als de Oliestomp Molenhoeck. Op de Atlas der Buurtwegen (1841) wordt ten noordwesten en langs de westelijke zijde bewoning aangegeven net buiten het plangebied. De rest van het terrein is onbewoond. De kaart van Vandermaelen (1846-1854) toont een gelijkaardig, doch minder gedetailleerd beeld. Op de kaart wordt de bewoning in de noordwestelijke hoek aangegeven. Ook wordt duiding gemaakt van de 'Plenterbeke' die nu buiten de westelijke rand van het terrein loopt. De molen in het zuidoosten staat beschreven als Oliekotmolen. De kaart van Popp (1842-1879) toont in grote lijnen dezelfde perceelstructuur en indeling als de Atlas der Buurtwegen.

Op de topografische kaarten van 1883 en 1910 is geen bewoning te zien. De Plenterbeek loopt opnieuw aan de westelijke zijde van het terrein binnen de grenzen van het plangebied.

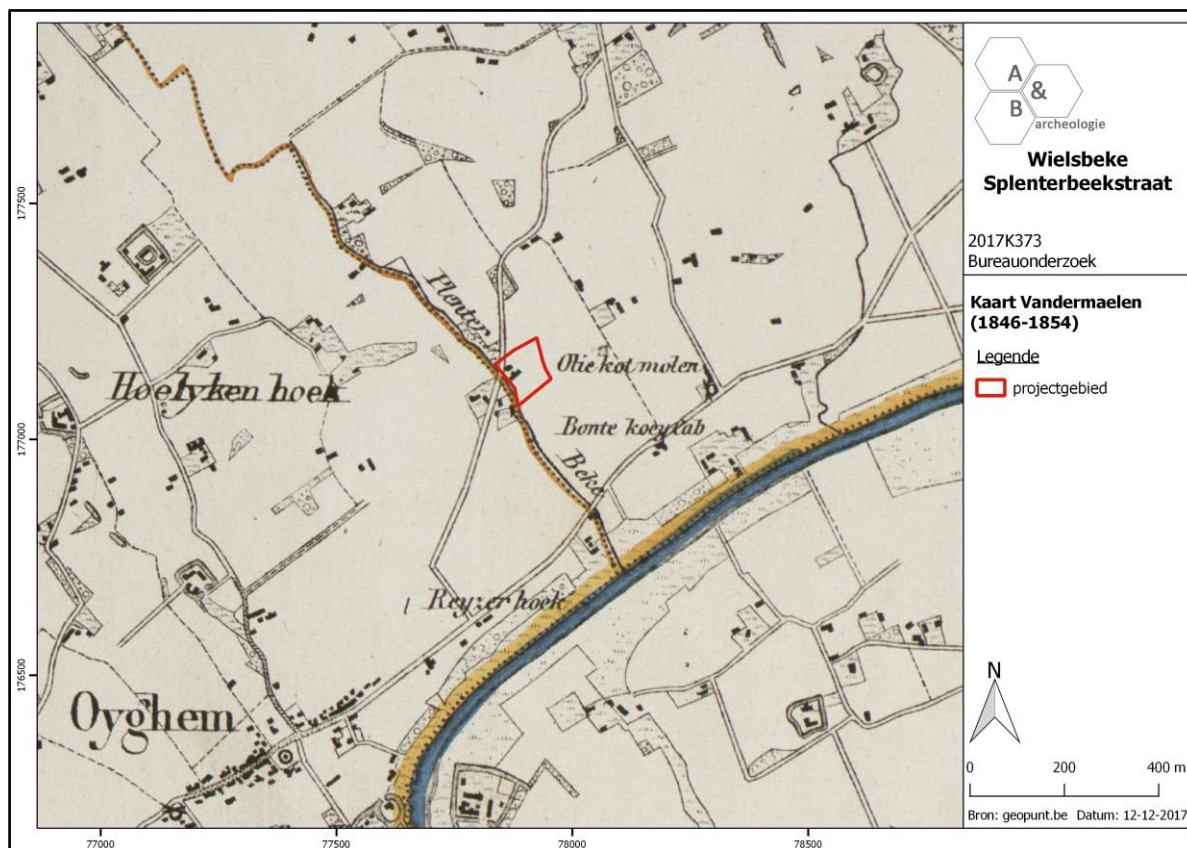
De vroegste luchtfoto betreft een orthofoto uit 1971. De kwaliteit en resolutie is vrij laag, maar toch is hierop het terrein te herkennen als landbouwzone. De bewoning zoals te zien op de kaart van Popp is nog steeds aanwezig in het noordwesten en het westen buiten het plangebied. De bewoning sluit aan op de Vaartstraat. Op de luchtfoto's van 1991 en 2003 blijft de situatie ongewijzigd. Op de luchtfoto van 2016 is de situatie sterk aangepast waarbij diverse industriële gebouwen werden toegevoegd in de directe omgeving van het plangebied. Deze werken, ter hoogte van de Splenterbeekstraat, werden bovendien voor aanvang archeologisch onderzocht in 2005 (cfr. Archeologisch kader). De Splenterbeekstraat zelf werd pas aangelegd in deze periode.

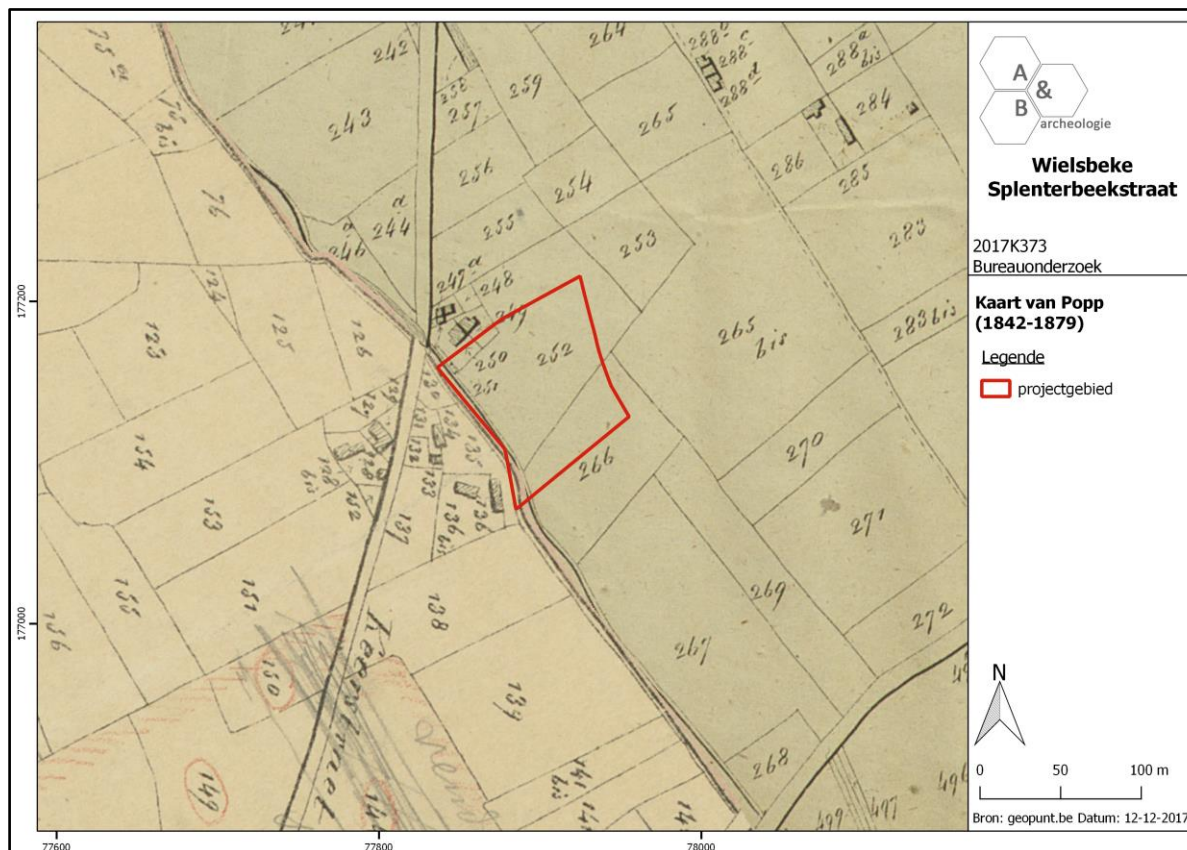
Figuur 18 Uitsnede uit de Ferrariskaart (bron: geopunt.be).

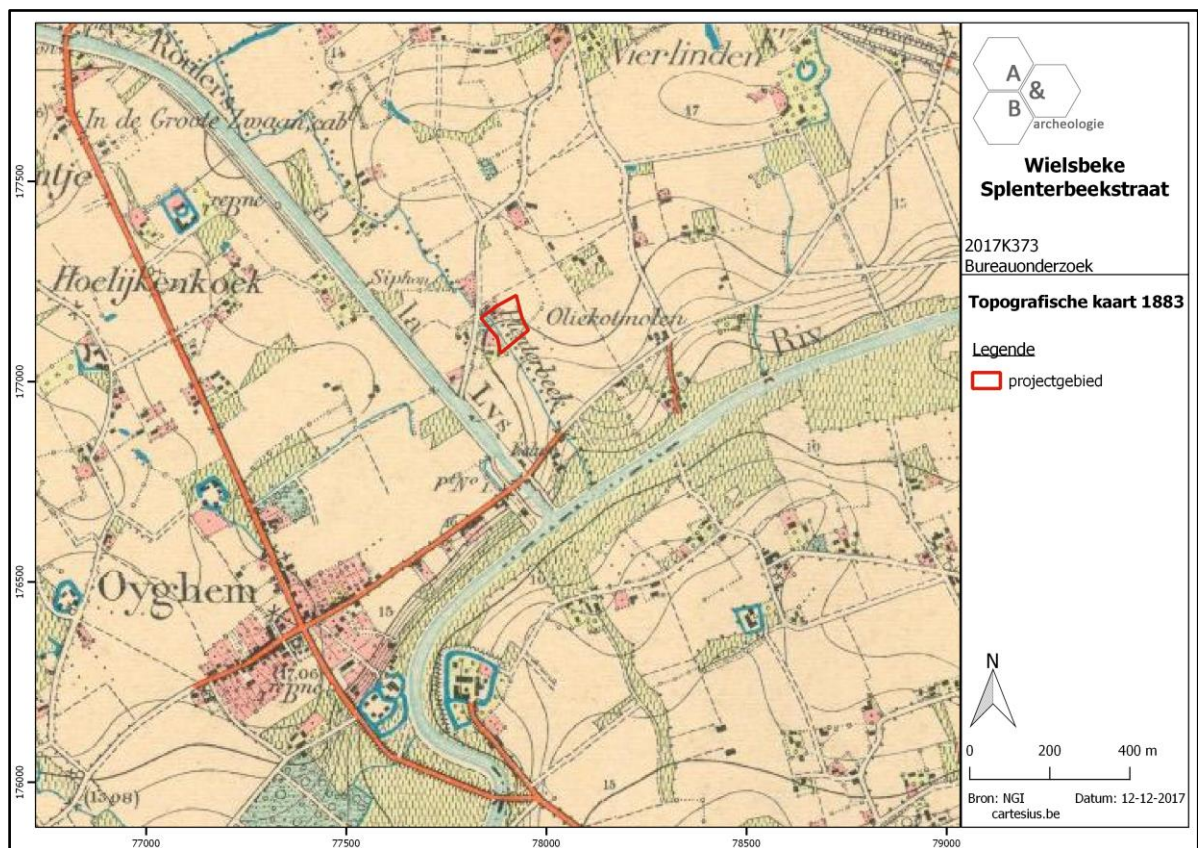
Figuur 19 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen (bron: geopunt.be).

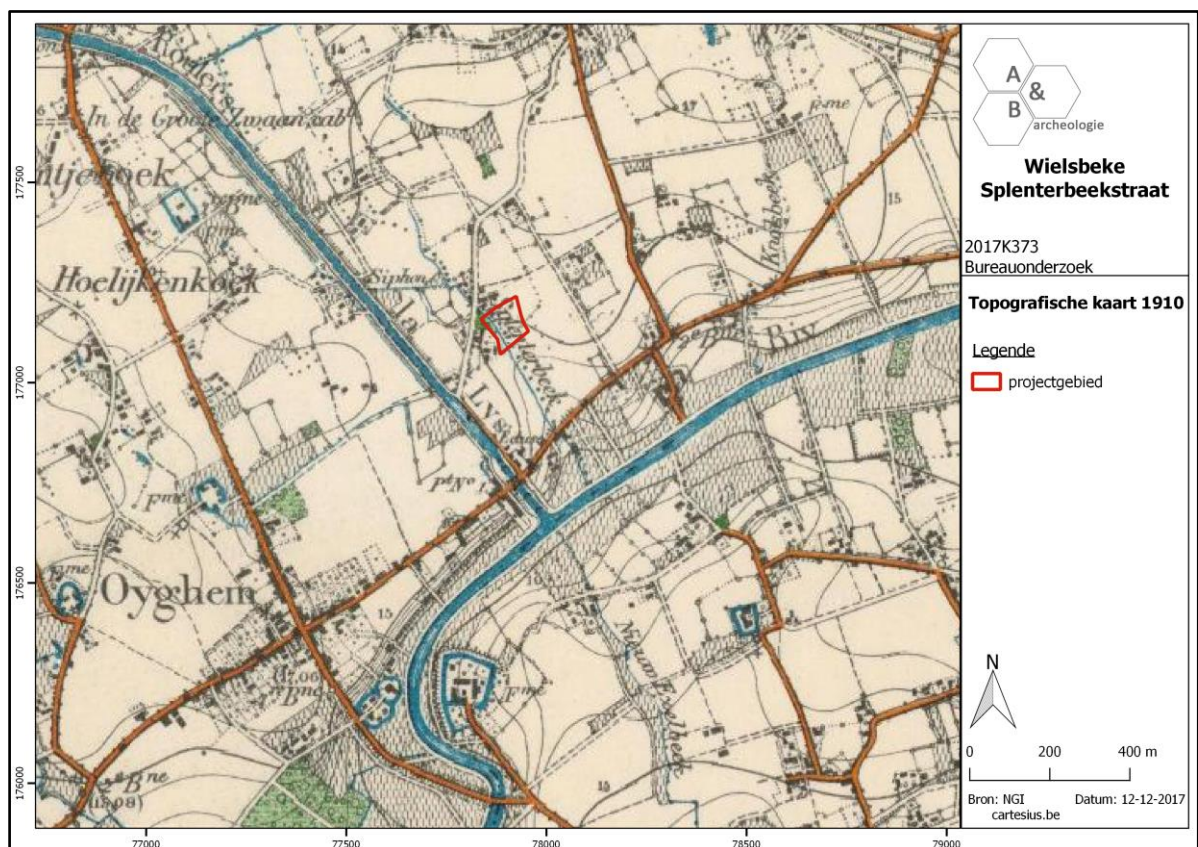
Figuur 20 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen (bron: geopunt.be).

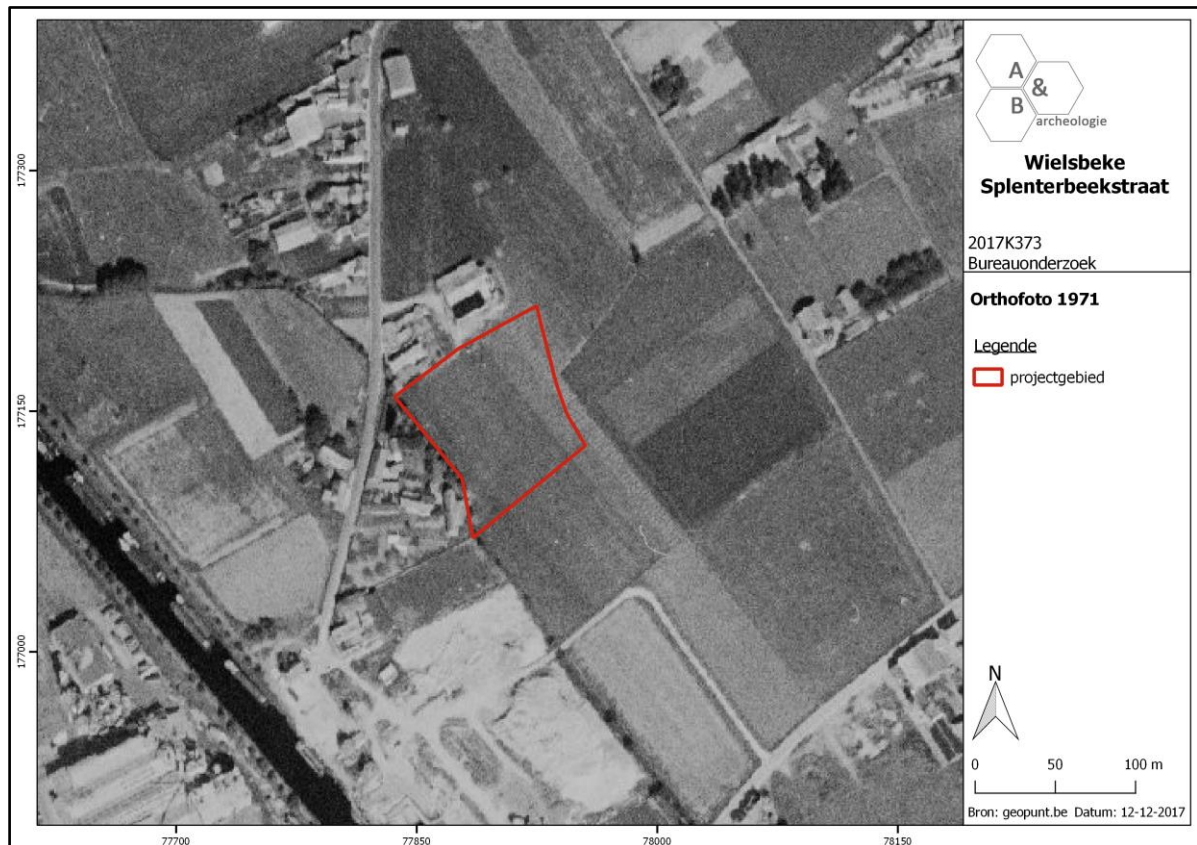
Figuur 21 Uitsnede uit de kaart van Popp (bron: geopunt.be).

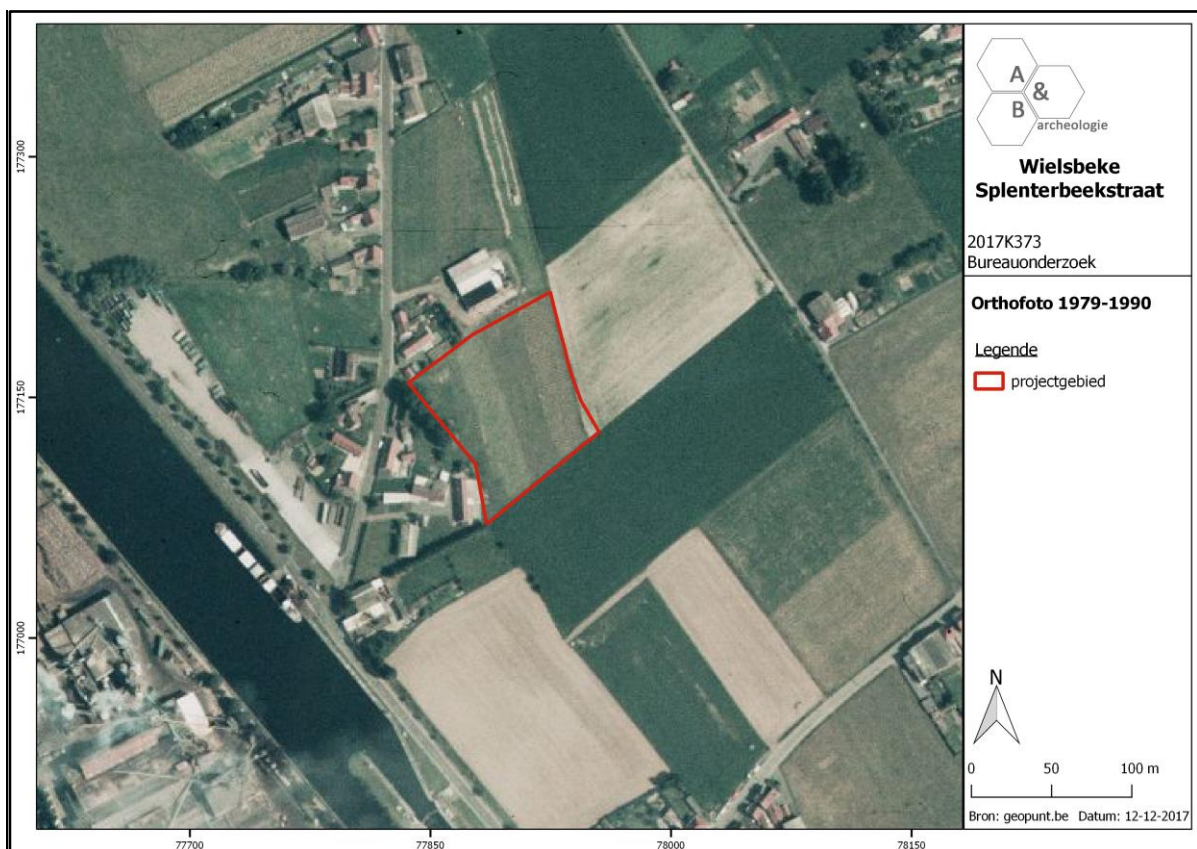
Figuur 22 Uitsnede uit de Topografische kaart van 1883 (bron: cartesius.be en NGI).

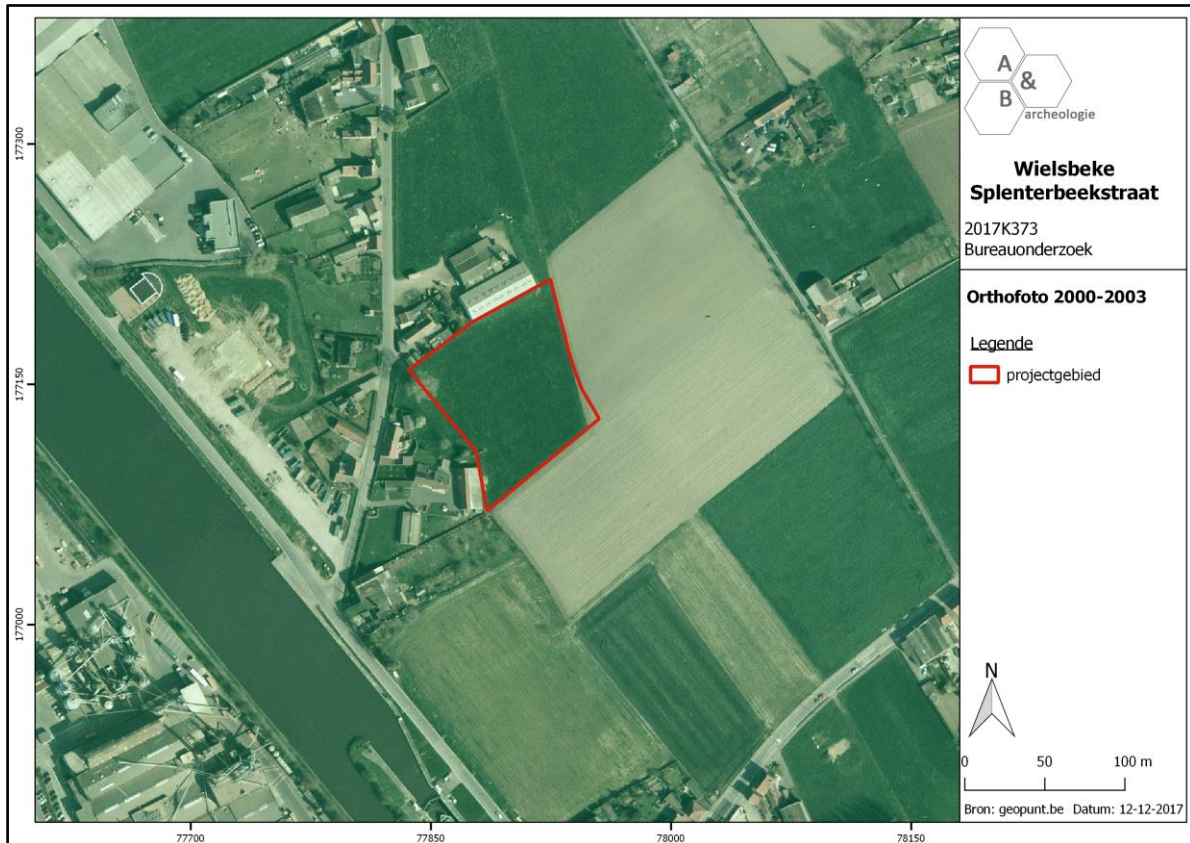
Figuur 23 Uitsnede uit de Topografische kaart van 1910 (bron: cartesius.be en NGI).

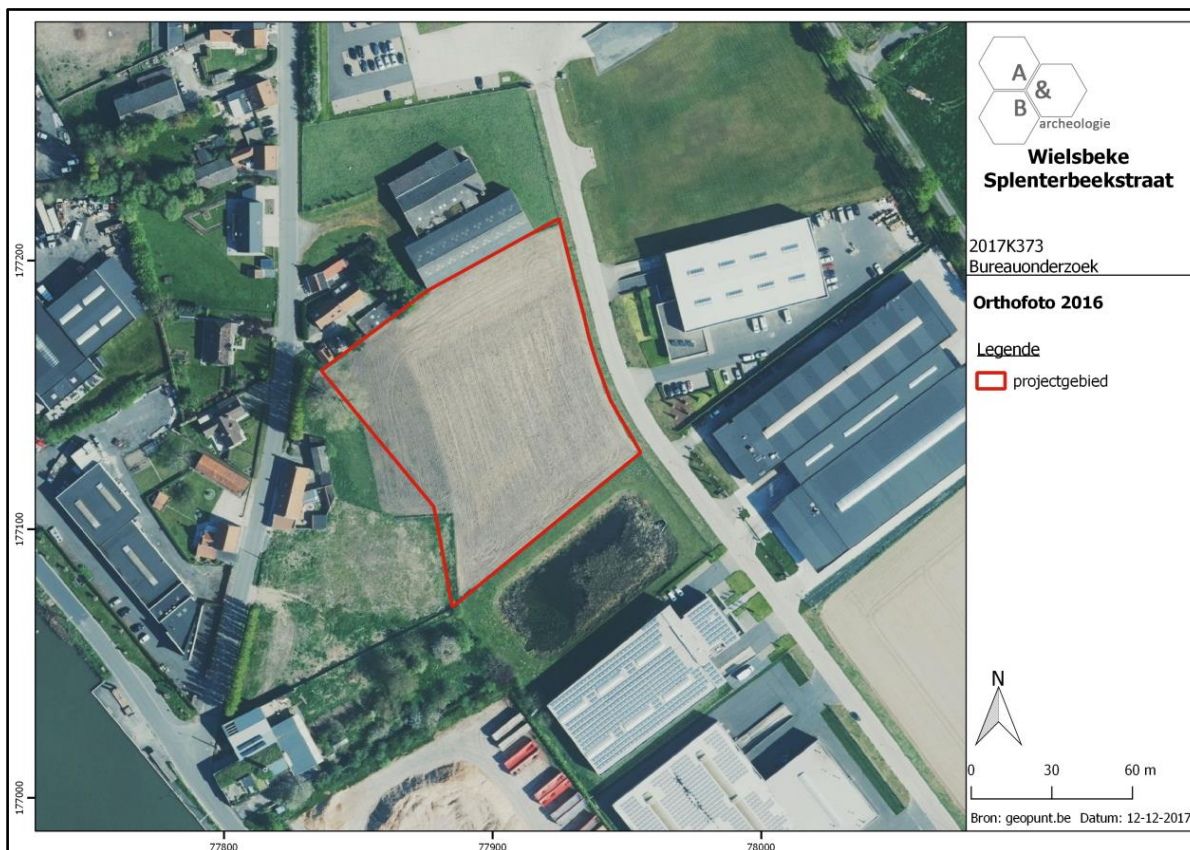
Figuur 24 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be).

Figuur 25 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1990 (bron: geopunt.be).

Figuur 26 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2003 (bron: geopunt.be).

Figuur 27 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2016 (bron: geopunt.be).

2.5. Archeologische situering

Op de Centrale Archeologische Inventaris worden in de omgeving van het projectgebied enkele sites aangegeven, die hiernavolgend besproken worden.

Het plangebied wordt langs het noorden, oosten en zuiden omsloten door een archeologische site zoals te zien op onderstaande figuren (CAI ID 76713)⁷. Binnen deze zone werden in eerste instantie proefsleuven aangelegd gevolgd door een opgraving in 2005. Hierbij werden diverse Romeinse brandrestengraven aangetroffen alsook bewoningssporen uit deze periode. Ook werd een hoofdgebouw en waterput uit de volle middeleeuwen opgegraven en onderzocht. Mogelijk werd ook een tweeschepig hoofdgebouw uit de vroege middeleeuwen aangesneden. Als laatste werden enkele silexartefacten teruggevonden in een secundaire positie.

Twee opgravingen aan de Lobeekstraat en de Maurissensstraat leverden sporen op uit de bronstijd en de Romeinse periode. Uit de bronstijd dateren een drietal kringgreppels en sporen die wijzen op bewoning. Uit de Romeinse periode werden diverse brandrestengraven teruggevonden voorzien van bijgaven, alsook sporen van bewoning. De opgravingen wijzen duidelijk op een dense bewoning in de bronstijd en Romeinse periode. De sites situeren zich op ca. 1km ten oosten van het plangebied. Landschappelijk en bodemkundig gezien komen deze op een gelijkaardig gebied voor.

Ten zuiden van het plangebied werden bij werkzaamheden aan de Leie vondsten aangetroffen uit de steentijd, ijzertijd en Romeinse periode (CAI ID 70260)⁸. De vondsten kwamen aan het licht bij het rechte trekken van de Leie en werden kort na de ontdekking mechanisch vernietigd. Mogelijk zou zich ook een kreek bevonden hebben die zou dateren uit de ijzertijd. Nog ten zuiden bevindt zich een laatmiddeleeuwse site met walgracht ter hoogte van de Munkenhofdreef en de Leie (CAI ID 74273). De gebouwen en een deel van de omgrachting zijn hierbij nog bewaard. Ook aan de Ter Lindenstraat bevindt zich een laatmiddeleeuwse site met walgracht (CAI ID 74272). Hiervan is de gracht niet meer bewaard.

Ten westen van het terrein werden bij de bouw van een ontmoetingscentrum aan de Laurierstraat in Ooigem sporen teruggevonden uit de late ijzertijd (CAI ID 77049). Het gaat onder meer om een houtskoolrijke kuil en enkele losse fragmenten van dakpannen uit een latere periode. In het centrum van Ooigem bevindt zich de Sint-Brixiuskerk (CAI ID 76513). In de kerk werden fragmenten gevonden van Romeinse dakpannen, maalstenen in arkose en eifelbasalt en stukken Doornikse kalksteen. Daarnaast werden scherven uit de laat-Karolingische periode vastgesteld samen met roodbeschilderd aardewerk uit de volle middeleeuwen. Het eerste stenen kerkje zou dateren uit het begin van de 13de eeuw, gebouwd bovenop een oudere begraafplaats. Ooigem zelf wordt reeds vermeld in een oorkonde uit het midden van de 11de eeuw. Het archeologisch onderzoek bestond uit een controle van werkzaamheden door Despriet in 1982⁹.

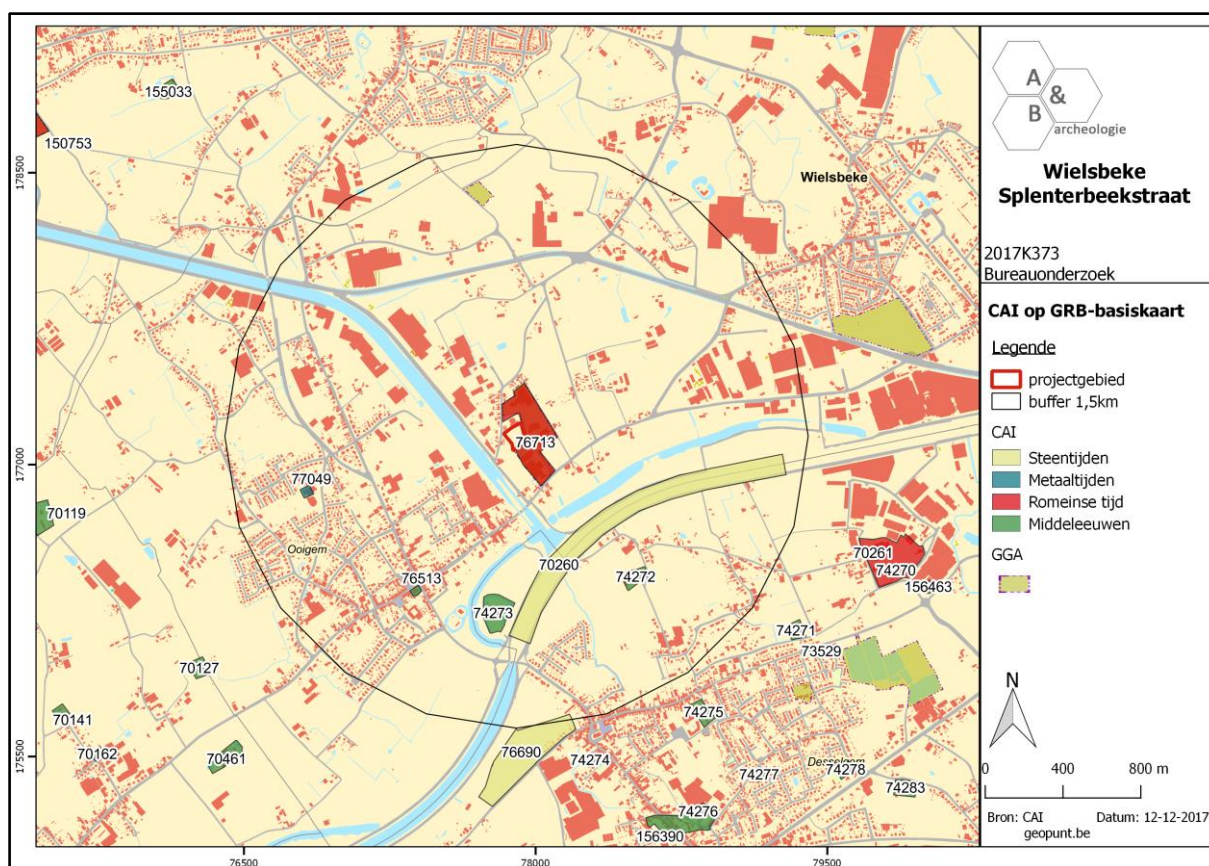
⁷ Hoorne 2006

⁸ Despriet 1975

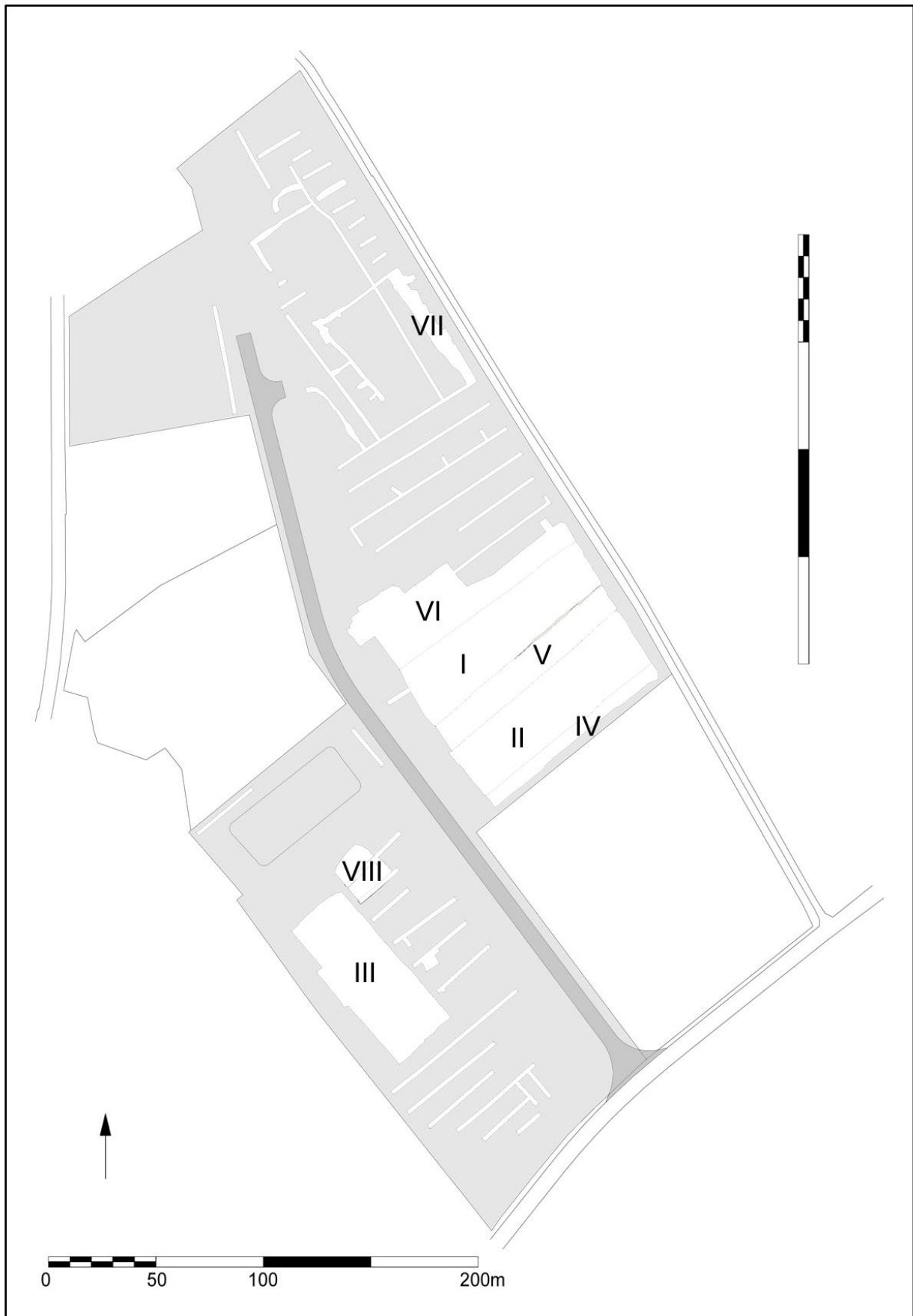
⁹ Despriet 1982

Verder ten zuidwesten aan de Grote Heerweg in Desselgem, ter hoogte van de zuidelijke oever van de Leie, werden diverse mesolithische artefacten teruggevonden tijdens veldprospecties (CAI ID 76690).

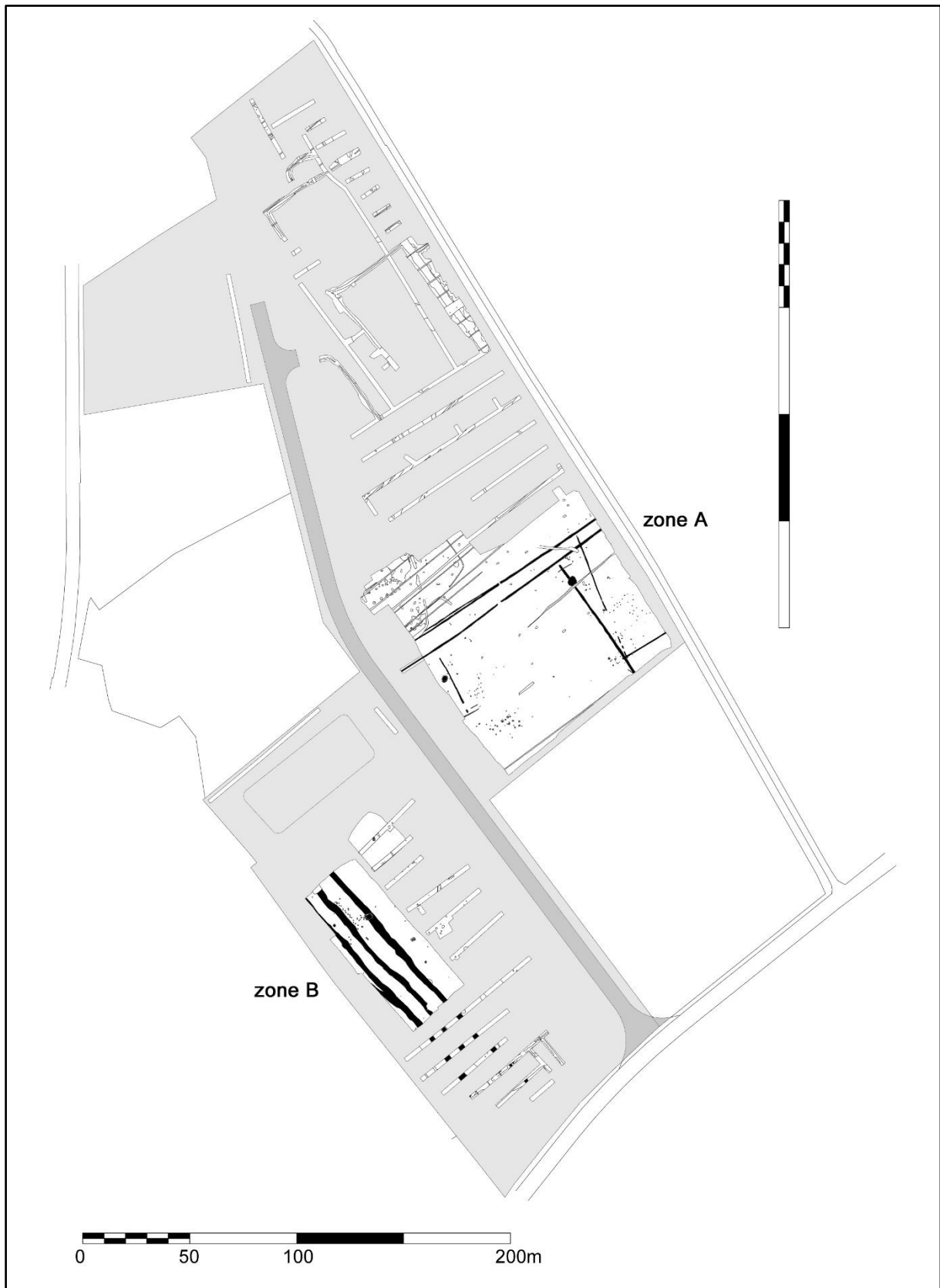
Het archeologisch kader geeft een hoog archeologisch potentieel aan voor het plangebied. Gezien het archeologisch onderzoek dat uitgevoerd werd vlak ten noorden, oosten en zuiden van het plangebied waarbij sporen uit de Romeinse periode en middeleeuwen werden teruggevonden, kunnen deze ook verwacht worden in het plangebied. Daarnaast toont het ruimer kader ook aanwezigheid van sporen van bewoning en begraving uit de bronstijd. De aanwezigheid voor *in situ* steentijdartefacten is klein, gezien de bodemkundige gegevens en ook de resultaten van het eerder onderzoek aan de Splenterbeekstraat waarbij enkel een paar silexartefacten in een secundaire positie werden teruggevonden.

Figuur 28 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) (bron: geopunt.be en CAI).

Figuur 29 Zicht op de proefsleuven en opgravingszones (kaart aangereikt door Johan Hoorne).

Figuur 30 Allesporenkaart (kaart aangereikt door Johan Hoorne).

Figuur 31 Kringgreppel uit de bronstijd aangetroffen in Wielsbeke aan de Lobeekstraat (sfeerbeeld – bron: Monument Vandekerckhove nv.).

Figuur 32 Zicht op de bijgaven meegegeven in een Romeins brandrestengraf (Wielsbeke – Lobeekstraat – bron: Monument Vandekerckhove nv.).

3. Synthese

3.1. Archeologisch verwachtingspatroon

Op basis van de bureaustudie kan volgend verwachtingspatroon vooropgesteld worden:

- Op basis van de 18de-, 19de- en 20ste-eeuwse cartografische bronnen kan gesteld worden dat geen bewoning aanwezig was binnen de grenzen van het plangebied, maar wel net buiten de randen van het terrein in het noordwesten en westen. Het terrein is tijdens deze periode in gebruik als landbouwgebied en blijft zo tot op het moment van schrijven.
- Voor de periode voor de 18de eeuw zijn geen bronnen beschikbaar waardoor de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet kan gestaafd worden.
- Het volledige plangebied heeft een oppervlakte van ca. 8500m² groot. Er zijn geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van verstoringen of andere bodemingrepen.
- De geplande werken omvatten de bouw van een magazijn met omliggende verhardingen en parkeerplaatsen. De aanleg zal een nefaste impact hebben op het bodemarchief en bijgevolg het mogelijke archeologische erfgoed.
- Het archeologisch kader geeft een hoog archeologisch potentieel aan voor het plangebied. Gezien het archeologisch onderzoek dat uitgevoerd werd vlak ten noorden, oosten en zuiden van het plangebied waarbij sporen uit de Romeinse periode en middeleeuwen werden teruggevonden, kunnen deze ook verwacht worden in het plangebied. Daarnaast toont het ruimer kader ook aanwezigheid van sporen van bewoning en begraving uit de bronstijd. De aanwezigheid voor *in situ* steentijdartefacten is klein, gezien de bodemkundige gegevens en ook de resultaten van het eerder onderzoek aan de Splenterbeekstraat waarbij enkel een paar silexartefacten in een secundaire positie werden teruggevonden.

3.2. Afweging verder vooronderzoek

Bij de afweging voor een verder vooronderzoek worden alle gegevens van de bureaustudie geëvalueerd om zodoende een uitspraak te kunnen doen. In eerste instantie wordt gekeken naar de methodes met geen of het minste impact in de bodem. Deze onderzoeken vallen onder de noemer 'verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem' (landschappelijk bodemonderzoek, geofysisch onderzoek en veldkartering/metaaldetectie). Indien uit deze onderzoeken de afwezigheid van een archeologische site niet gestaafd kan worden, dient men verder over te gaan tot een 'vooronderzoek met ingreep in de bodem' (verkenkend en waarderend archeologisch booronderzoek, proefsleuven en proefputten). In het geval een archeologische site aanwezig is, dient men eerst te proberen deze *in situ* te behouden. Indien dit niet mogelijk is, is een verdere opgraving noodzakelijk.

De geplande werken omvatten de bouw van een magazijn omgeven door verhardingen en parkeerplaatsen langs de Splenterbeekstraat. Het magazijn zal een footprint van ca. 3500m² hebben, gefundeerd op palen en een betonplaat. De wijze waarop de verhardingen en grindlagen uitgevoerd zullen worden, zijn nog niet concreet maar zullen tot ca. 40cm diep in de bodem reiken. Wellicht wordt gebruik gemaakt van een funderingslaag waarop een betonplaat aangelegd wordt of waarbij gewerkt zal worden met waterdoorlaatbare elementen. De verhardingen, grind en parkeerplaatsen zullen over de rest van het terrein aangelegd worden.

De geplande werken zullen een nefaste impact hebben op het bodemarchief en bijgevolg op het archeologische erfgoed over het volledige plangebied. Het archeologisch kader geeft een hoog archeologisch potentieel aan. De sporen en structuren uit de Romeinse periode en de middeleeuwen die aangetroffen werden bij het eerder archeologisch onderzoek kunnen verwacht worden in het plangebied. Daarnaast zijn in de ruimere omgeving nog diverse sites aanwezig die sporen opleverden uit de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen. Er dient bijgevolg verder vooronderzoek te gebeuren.

3.3. Verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

- Landschappelijk bodemonderzoek

Dit type onderzoek heeft tot doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door middel van boringen of profielputten. Met deze methode kan met een minimale impact in de bodem toch heel wat informatie verkregen worden. De methode wordt binnen de archeologie vooral aangewend om het bodemkundig potentieel na te gaan voor de aanwezigheid van goed bewaarde steentijdsites.

Gezien de locatie van het terrein en de bodemkundige gegevens die ter beschikking zijn, is een landschappelijk booronderzoek niet nodig. Er zijn geen aanwijzingen voor begraven archeologische niveaus of de aanwezigheid van een complexe stratigrafie.

- Geofysisch onderzoek

Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten. Ook kent deze methode haar nut bij het opsporen van explosieven. Onder dit type onderzoek vallen verschillende opsporingstechnieken: magnetometrie, weerstandsmetingen, grondradar enz.

Deze onderzoeksmethode is niet nodig om uit te voeren aangezien geen aanwijzingen zijn voor de aanwezigheid van sporen en structuren uit de Eerste Wereldoorlog of de aanwezigheid van begraven bakstenen structuren die op te sporen zijn via deze techniek.

- Veldkartering en metaaldetectie

Bij een veldkartering of oppervlakteprospectie wordt een visuele inspectie gedaan van het terreinoppervlak voor de aanwezigheid van archeologisch vondstmateriaal, zoals aardewerk of silexartefacten. Metaaldetectie betreft het opsporen van metalen voorwerpen door middel van een metaaldetector. De toplaag, ca. 20cm diep, wordt hierbij afgezocht door middel van parallelle looplijnen met of zonder een bepaalde tussenafstand.

In dit geval zijn beide onderzoeksmethodes niet zinvol om uit te voeren en kunnen dus buiten beschouwing genomen worden. Er zijn geen aanwijzingen voor sites, zoals kampen of slagvelden, die zich manifesteren in de teelaarde door middel van mobiele artefacten (*ferro* en *non-ferro*).

3.4. Verder vooronderzoek met ingreep in de bodem

- Verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek

Een verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel om archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Via de boringen kunnen begraven niveaus teruggevonden worden waarin zich bv. *in situ* steentijdartefacten kunnen bevinden. De boringen worden volgens een bepaald grid met optimale spreiding opgesteld.

In dit geval is deze onderzoeksmethode niet van toepassing aangezien geen aanwijzingen zijn voor begraven archeologische niveaus of een complexe stratigrafie.

- Proefsleuven en proefputten

Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven. Op die manier kan er een optimale inschatting gemaakt worden van het kennispotentieel aangezien deze methode informatie verschaft omtrent verspreiding, bewaring, aard en datering van de aangetroffen archeologische sporen.¹⁰

Gezien het archeologische potentieel, de oppervlakte van het terrein en de aard van de geplande werken is een verder vooronderzoek in de vorm van proefsleuven noodzakelijk.

Het totale terrein is 8500m² groot. Hiervan dient 10% oftewel 850m² onderzocht te worden door middel van proefsleuven. Aanvullend hierbij moet nog voor 2,5% oftewel 213m² aan kijkvensters, dwars- of volsleuven aangelegd te worden. In totaal wordt zo 12,5% oftewel 1063m² onderzocht. Het sleuvenplan, de richtlijnen en onderzoeksvragen worden voorgesteld in het programma van maatregelen.

¹⁰ HANECA et al. 2016.

3.5. Beantwoording onderzoeksvragen

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?

Het archeologisch kader geeft een hoog archeologisch potentieel aan voor het plangebied. Gezien het archeologisch onderzoek dat uitgevoerd werd vlak ten noorden, oosten en zuiden van het plangebied waarbij sporen uit de Romeinse periode en middeleeuwen werden teruggevonden, kunnen deze ook verwacht worden in het plangebied. Daarnaast toont het ruimer kader ook aanwezigheid van sporen van bewoning en begraving uit de bronstijd. De aanwezigheid voor *in situ* steentijdartefacten is klein, gezien de bodemkundige gegevens en ook de resultaten van het eerder onderzoek aan de Splenterbeekstraat waarbij enkel een paar silexartefacten in een secundaire positie werden teruggevonden.

- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?

Het volledige plangebied heeft een oppervlakte van ca. 8500m² groot. Er zijn geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van verstoringen of andere bodemingrepen.

- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?

Neen.

- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?

De geplande werken omvatten de bouw van een magazijn omgeven door verhardingen en parkeerplaatsen langs de Splenterbeekstraat. Het magazijn zal een footprint van ca. 3500m² hebben, gefundeerd op palen en een betonplaat. De wijze waarop de verhardingen en grindlagen uitgevoerd zullen worden, zijn nog niet concreet maar zullen tot ca. 40cm diep in de bodem reiken. Wellicht wordt gebruik gemaakt van een funderingslaag waarop een betonplaat aangelegd wordt of waarbij gewerkt zal worden met waterdoorlaatbare elementen. De verhardingen, grind en parkeerplaatsen zullen over de rest van het terrein aangelegd worden. De geplande werken zullen een nefaste impact hebben op het bodemarchief en bijgevolg op het mogelijke archeologische erfgoed over het volledige plangebied.

- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?

De aan- of afwezigheid van een archeologische site kan niet vastgesteld worden op basis van het bureauonderzoek. Echter gezien de omliggende site is er een hoge kans op het aantreffen van archeologische sporen uit de Romeinse periode en middeleeuwen.

- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

Het verder vooronderzoek dient te gebeuren in uitgesteld traject. De geplande werken worden pas ontwikkeld onder opschortende voorwaarde van het verkrijgen van een vergunning, waardoor het economisch niet aan te raden is voorafgaand al kosten te investeren voor een sleuvenonderzoek.

Nadien kan het proefsleuvenonderzoek uitgevoerd worden over het volledige terrein met een totale oppervlakte van ca. 8500m². Het proefsleuvenonderzoek heeft als doel om het archeologisch potentieel van het terrein in kaart te brengen. Zijn er archeologische sporen aanwezig? Behoren deze tot één of meerdere periodes? Daarnaast is het ook belangrijk om de verstoringsgraad in kaart te brengen. Zijn de sporen goed bewaard? Kunnen er verstoringszones afgebakend worden? Kunnen de resultaten gekoppeld worden aan het eerder uitgevoerd onderzoek? Afsluitend is het belangrijk om alle gegevens samen te beschouwen om zodoende een uitspraak te kunnen doen over het potentieel van het terrein. Hierbij wordt afgewogen of verder onderzoek nodig is in de vorm van een opgraving, over een deel of volledig het terrein, of kan er overgegaan worden tot een vrijgave bij afwezigheid van archeologische sporen.

4. Samenvatting

Het terrein, gelegen in Wielsbeke, bevindt zich ter hoogte van de Splenterbeekstraat in de provincie West-Vlaanderen. Het plangebied, met een oppervlakte van ca. 8500m², wordt ingesloten door de Splenterbeekstraat in het oosten en de Vaartstraat in het westen. In het noorden bevindt zich een fabrieksgebouw en in het zuiden een waterbufferbekken. Het plangebied zelf is in gebruik als landbouwgrond. De omgeving rondom werd de afgelopen decennia sterk ontwikkeld met diverse industriegebouwen gelegen langs het Kanaal Roeselare-Leie. Kadastraal gezien kan het terrein teruggevonden worden op: Wielsbeke, afdeling 1, sectie B, percelen 297R (deel), 297P, 301R, 298E en 298D.

Binnen de grenzen van het plangebied worden drie bodemtypes aangegeven. Het meest noordelijke deel staat aangegeven als een OB-type of een zone die bebouwd is of waar geen informatie beschikbaar is. Het centrale en zuidwestelijke deel staat gekarteerd als type Pcc. Een Pcc-bodem wordt omschreven als een matig droge lichte zandleembodem met een sterk gevlekte en verbrokkelde textuur B-horizont. In het zuidoosten komt het type sPbc voor. Hier is sprake van een droge lichte zandleembodem met een sterk gevlekte en verbrokkelde textuur B-horizont waarbij zand voorkomt op geringe diepte, ondieper dan 75cm.

Het archeologisch kader geeft een hoog archeologisch potentieel aan voor het plangebied. Gezien het archeologisch onderzoek dat uitgevoerd werd vlak ten noorden, oosten en zuiden van het plangebied waarbij sporen uit de Romeinse periode en middeleeuwen werden teruggevonden, kunnen deze ook verwacht worden in het plangebied. Daarnaast toont het ruimer kader ook aanwezigheid van sporen van bewoning en begraving uit de bronstijd. De aanwezigheid voor *in situ* steentijdartefacten is klein, gezien de bodemkundige gegevens en ook de resultaten van het eerder onderzoek aan de Splenterbeekstraat waarbij enkel een paar silexartefacten in een secundaire positie werden teruggevonden.

De geplande werken omvatten de bouw van een magazijn omgeven door verhardingen en parkeerplaatsen langs de Splenterbeekstraat. Het magazijn zal een footprint van ca. 3500m² hebben, gefundeerd op palen en een betonplaat. De wijze waarop de verhardingen en grindlagen uitgevoerd zullen worden, zijn nog niet concreet maar zullen tot ca. 40cm diep in de bodem reiken. Wellicht wordt gebruik gemaakt van een funderingslaag waarop een betonplaat aangelegd wordt of waarbij gewerkt zal worden met waterdoorlaatbare elementen. De verhardingen, grind en parkeerplaatsen zullen over de rest van het terrein aangelegd worden.

Op basis van de archeologische en bodemkundige gegevens en de geplande werken wordt een verder archeologisch vooronderzoek geadviseerd over het volledige plangebied over een totale oppervlakte van ca. 8500m².

5. Bibliografie

- <https://nl.wikipedia.org/wiki/Wielsbeke>
- <https://inventaris.onroerenderfgoed.be>
- DESPRIET P., 1975, Het oudheidkundig bodemonderzoek in het arrondissement Kortrijk in 1974, in: *de Leiegouw* 17, afl. 4, p. 341-360.
- DESPRIET P., 1982, Ooigem: Sint-Brixiuskerk, in: *Archaeologia Mediaevalis* 26-27/02/1982, p. 63-64.
- HOORNE J., 2006, Archeologisch onderzoek langs de Vaartstraat te Wielsbeke, in: *Leiesprokkels Jaarboek 2005-2006*, 50-87.

6. Bijlages

- Figurenlijst

Figuur 1 Zicht op het terrein vanuit de Splenterbeekstraat richting het noordwesten (bron: google maps).....	7
Figuur 2 Zicht op het terrein vanuit de Splenterbeekstraat richting het westen (bron: google maps) ..	8
Figuur 3 Uitsnede uit de orthofoto van 2016 (bron: geopunt.be).....	8
Figuur 4 Zicht op de geplande werken. Het gebied links wordt mogelijk in een later stadium doorgevoerd, maar is hier niet van toepassing (bron: initiatiefnemer).....	9
Figuur 5 Detailopname van de geplande werken met centraal het nieuwe magazijn omgeven door verhardingen, grind en parkeerplaatsen (bron: initiatiefnemer).....	10
Figuur 6 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).....	11
Figuur 7 Detailopname van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).....	12
Figuur 8 Zicht op het kadasterplan met aanduiding van de perceelsnummers (bron: geopunt.be).....	12
Figuur 9 Zicht op de bodemgebruikskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be) ..	13
Figuur 10 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel met zicht op de heuvelrug en de noordelijke uitloper (bron: geopunt.be).....	14
Figuur 11 Detailopname van het Digitaal Hoogtemodel met de twee hoogteprofielen (bron: AGIV) ..	15
Figuur 12 Zicht op de Potentiële bodemerosiekaart (bron: geopunt.be) ..	15
Figuur 13 Zicht op de bodemkaart (bron: DOV).....	16
Figuur 14 Ruime uitsnede uit de bodemkaart met aanduiding van het plangebied cijfer 1 (bron: geopunt.be).....	17
Figuur 15 Uitsnede uit de Tertiair Geologische Kaart (bron: geopunt.be) ..	18
Figuur 16 Uitsnede uit de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be) ..	18
Figuur 17 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart - type 3 (bron: geopunt.be) ..	19
Figuur 18 Uitsnede uit de Ferrariskaart (bron: geopunt.be).....	22
Figuur 19 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen (bron: geopunt.be) ..	22
Figuur 20 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen (bron: geopunt.be) ..	23
Figuur 21 Uitsnede uit de kaart van Popp (bron: geopunt.be) ..	23
Figuur 22 Uitsnede uit de Topografische kaart van 1883 (bron: cartesius.be en NGI).....	24
Figuur 23 Uitsnede uit de Topografische kaart van 1910 (bron: cartesius.be en NGI).....	24
Figuur 24 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be) ..	25
Figuur 25 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1990 (bron: geopunt.be) ..	25
Figuur 26 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2003 (bron: geopunt.be) ..	26
Figuur 27 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2016 (bron: geopunt.be).....	26
Figuur 28 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) (bron: geopunt.be en CAI) ..	28
Figuur 29 Zicht op de proefsleuven en opgravingszones (kaart aangereikt door Johan Hoorne) ..	29
Figuur 30 Allesporenkaart (kaart aangereikt door Johan Hoorne).....	30
Figuur 31 Kringgreppel uit de bronstijd aangetroffen in Wielsbeke aan de Lobeekstraat (sfeerbeeld – bron: Monument Vandekerckhove nv.) ..	31
Figuur 32 Zicht op de bijgaven meegegeven in een Romeins brandrestengraf (Wielsbeke – Lobeekstraat – bron: Monument Vandekerckhove nv.) ..	31

